

Univerzita Karlova v Praze
Pedagogická fakulta

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2020

Karolína Kabešová

Charles University in Prague

Faculty of Education

Department of the English Language and Literature

BACHELOR THESIS

***William Shakespeare's Star Wars: Verily, A New Hope; translation and
stylistic analysis of Ian Doescher's play***

*Hvězdné Války Williama Shakespeara: A Vskutku, Nová Naděje; překlad a
stylistická analýza hry Iana Doeschera*

Karolína Kabešová

Thesis Supervisor: Mgr. Jakub Ženíšek, Ph. D.

Study programme: Specialization in Education

Branch of study: English Literature - Pedagogy

DECLARATION

I hereby declare that this bachelor thesis, William Shakespeare's Star Wars: Verily, A New Hope; translation and stylistic analysis of Ian Doescher's play, is the result of my own work and that all the used sources have been properly cited.

Prague, 4th May 2020

.....

Karolína Kabešová

ACKNOWLEDGEMENT

I would like to express my gratitude to my supervisor Mgr. Jakub Ženíšek, Ph.D. for providing me with useful tips and his overall help with this bachelor thesis.

ABSTRACT

This bachelor thesis consists of three parts – the introduction, the translation of the first act of *William Shakespeare's Star Wars: Verily, A New Hope* and stylistic analysis of the translation. The first part focuses on the introduction of the three works related to the topic of this thesis – William Shakespeare's *Hamlet*, the film *Star Wars Episode IV: A New Hope*, and Ian Doescher's book. The practical part consists of the original text and its back-to-back Czech translation. The third part is an analysis of the translation, namely those passages that are challenging in terms of linguistic finesse and idiosyncratic style.

KEYWORDS

translation, William Shakespeare, Star Wars, analysis, George Lucas, Ian Doescher

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se skládá ze tří částí – úvodu, překladu prvního jednání hry *Hvězdné Války Williama Shakespeara: A Vskutku, Nová Naděje* a stylistické analýzy překladu. První část se zaměřuje na představení tří děl spojených s tématem této práce – *Hamleta* od Williama Shakespeara, filmu *Hvězdné Války Epizoda IV: Nová Naděje* a knihy Iana Doeschera. Praktická část se skládá z originálního textu a jeho odpovídajícímu překladu do češtiny. Třetí část je analýzou autorčina překladu, zejména jeho lingvisticky signifikantních pasáží a stylotvorných prostředků.

KLÍČOVÁ SLOVA

překlad, William Shakespeare, Hvězdné Války, analýza, George Lucas, Ian Doescher

TABLE OF CONTENTS

1	INTRODUCTION	6
1.1	The source materials	6
1.2	Allusion to Shakespeare.....	6
1.3	Theory of translation.....	7
1.3.1	Czech translations of Shakespeare	9
1.3.1.1	Martin Hilský	9
1.3.1.2	Josef Václav Sládek	10
1.3.1.3	Translation comparison	10
2	PRACTICAL PART - TRANSLATION	13
3	STYLISTIC ANALYSIS	57
3.1	Lexical aspect	57
3.1.1	Proper nouns	57
3.1.1.1	Proper nouns used and the inspiration behind them.....	58
3.1.2	Archaic language	59
3.1.3	Deliberate omission	61
3.1.4	Addition.....	61
3.1.5	Expressions typical for Shakespeare	61
3.2	Syntactic aspect.....	63
3.2.1	Functional sentence perspective	63
3.2.2	Participle.....	63
3.3	Poetry	64
4	CONCLUSION	66
5	WORKS CITED	67
	Primary source.....	67
	Secondary sources	67
	Internet and digital sources.....	67

1 INTRODUCTION

When deciding on the topic of my bachelor thesis, I was looking for something that would be both interesting and challenging for me. I wanted to translate a book that would be close to my reading taste and would combine with my interest in pop culture. Therefore, when I came across Ian Doescher's series, it was an easy decision to make. I decided to start with *Episode IV*, even though all nine of the films have been made into books already, as the film saga starts with *Episode IV*, too. I find the book to be a very nice connection of two works that, despite centuries apart, have impacted media and ingrained themselves into everyone's awareness.

I translated the first act of the play, omitting the prologue as it is rhymed. The translation of rhymed parts of the text is addressed in some detail in the third part of the thesis.

1.1 The source materials

Ian Doescher is an American author whose work consists mainly of mainstream films rewritten into the style of Shakespeare's plays. Aside from the whole Star Wars saga, he has also worked on Marvel Comics and teen comedies, as well as on *MacTrump: A Shakespearean Tragicomedy of the Trump Administration, Part 1*, mapping the first two years of the Trump administration.

Star Wars Episode IV: A New Hope, originally titled only *Star Wars*, is an American film from 1977 written and directed by George Lucas. It is the first of currently nine films from the series, with the latest one having come out in 2019. Despite its release over forty years ago, the Star Wars franchise is still vastly popular around the world and has inspired countless other works raging across all types of media.

1.2 Allusion to Shakespeare

Even though it may seem that *Star Wars* and the work of Shakespeare have very little in common, there is in fact a clear connection between the two. When creating *Star Wars*, George Lucas was heavily inspired by Joseph Campbell's book *The Hero with a*

Thousand Faces (1949). In the book, Campbell writes about famous tropes and archetypes used in stories throughout centuries. Many of those were used by Shakespeare, whose work is influencing work even today. Lucas, upon reading about these classical motifs, decided to use more of them for his story as well, to help him build a piece that told a time-tested and resistant story. As Doescher writes in the afterword of his book,

So it's not at all surprising that the *Star Wars* saga features archetypal characters and relationships similar to those found in Shakespearean drama. The complicated parent/child relationship of Darth Vader/Luke Skywalker (and the mentor/student relationship of Obi-Wan Kenobi/Luke Skywalker) is reminiscent of plays like *Henry IV Parts I and 2*, *The Tempest*, and *Hamlet* (Doescher, 171).

Like relationships, it is also the personality of the characters, especially supporting ones, and plot devices that are comparable.

1.3 Theory of translation

As Dagmar Knittlová points out, translating literature with focus on linguistics is a fairly new matter. Until the 2nd half of the 20th century, the focus was traditionally put on literal aesthetics (Knittlová, 5). Today, “the most emphasized role of translation is overcoming multicultural barriers, to which we alter individual solutions in all aspect of language” (Knittlová, 5).

The translator has to deal with different aspects of the original language as well as the language they are translating to: linguistics, phonetics as well as stylistics.

However, the theory of translation is not just a summary of disciplines. On the contrary, it also deals with relationships between these disciplines, their relevance to the text, culture and situations. Another question is equivalence – Are we to translate all information from the original language into the target one regardless of the difference between their grammatical systems?

According to Knittlová, the basic principle of today's translation is functional equivalence. It is an approach which points out that it does not matter whether we use the

same or different means of language, as long as we achieve the same results (Knittlová, 6).

The specific subject of translating theatre plays is addressed by Jiří Levý, who argues that theatrical dialogue is “a specific case of spoken language” (Levý, 146) and therefore it relates not only to the general way of spoken language (i.e. colloquial speech or slang), but also to the listener and the speaker. In other words, we have to be mindful of the diction, the possible interpretations by the audience as well as the other characters on stage, and the fact that the speech has to mirror the character of the speaker – educated characters speak more eloquently than characters with lower-class background etc. (Levý, 150)

He goes on to describe that the way of speech used in plays is different to language used in other media or in real life. It is stylized, sometimes overly dramatic or almost artificial (Levý, 150). In a way, theatrical language matches the physical movements on stage – both have to be exaggerated, overacted. Levý also points out that we have to accommodate the amount of stylization to the targeted audience. He says that “for example the French audience is traditionally more accepting of stylization of speech than the American audience” (Levý, 157). Even though the original text was written by an American author and based on an American film, it stands to reason that Doescher’s highly stylized Shakespearean language should also be retained in the Czech translation.

Levý also acknowledges the difference between a play translated only for reading and for being acted out. In case of the latter, the actors are able to correct any imperfections of the translation with acoustics, body language and other means. The translation, if done well, can also help the actors grasp the character better (Levý, 178).

Sometimes, even though the translator has to translate the whole of the play, the scenes can later be shortened or cut out of the final play by the director, which can also influence for example the final flow of the dialogues. This was not the case of this translation, however, as the entire Act One was translated without any editing cuts and omissions.

Given that this translation is only intended for reading and not an actual stage rendition or recitation, it did not have to address the issue of articulation or easy

pronunciation and flow of speech, which Levý says is an important issue with text intended for reading aloud (Levý, 150).

The practical part of this thesis is marked by the attempt to incorporate Levý's suggestions about the stylization of the characters' speech. Especially in the case of Darth Vader, Luke Skywalker and Obi-Wan Kenobi, the text is more dramatic, all three characters prone to soliloquizing, thereby emphasizing their individual characters traits – Darth Vader's complicated relationship with the Dark Side, Obi-Wan's wisdom of an old mentor and Luke's teenage angst. Levý points out that "the individual characters' manner of speech helps the audience understand them and where they are coming from" (Levý, 152). Knowing the source material proved to be very helpful in this case, since I was aware of the characters' background and motivations.

1.3.1 Czech translations of Shakespeare

The work of William Shakespeare has been translated into Czech many times by many translators. Among the most noteworthy are Josef Václav Sládek (1845 – 1912) and Martin Hilský (1943). There are many differences between the works of these two translators, partially, but not solely, influenced by the era. Despite there being many noteworthy Czech translations of Shakespeare's oeuvre (for example by Erik Adolf Saudek), Hilský and Sládek were selected as the basis for the comparative part of this thesis, largely because of the time span, with Sládek being arguably the first Czech canonical translator of Shakespeare and Hilský the most recent one.

1.3.1.1 Martin Hilský

Professor Martin Hilský translated Shakespeare for the first time in 1984 and has since come to be widely recognized as the most erudite and canonical translator of his work. In 2011 he was awarded the Czech State Award for Translation. He is also the honorary holder of the Order of the British Empire (MBE). He is also the only Czech translator to ever translate the complete work of William Shakespeare, consisting of 38 plays and 154 sonnets.

Hilský's translations are unique when juxtaposed against the other Czech translators, because he chooses not to translate the works verbatim, nevertheless is able to keep the meaning of the text faithful to the original (Náhlíková, 10). According to Hilský, a translation should never be literal as that makes it inaccurate (Hilský, 2015). Unlike other translators, Hilský does not try to incorporate dated language, which makes his translations easily readable, comprehensible and therefore arguably the most accessible of all the canonical Czech translators of Shakespeare. Because of this style, however, Hilský sometimes faces critique for being too modern and even using vulgarisms in his translations (Náhlíková, 10).

1.3.1.2 Josef Václav Sládek

Josef Václav Sládek is considered to be one of the most noteworthy 19th century Czech poets. His first original poetry was published in 1866 in magazine Lumír, however, he had been translating works of other authors, such as Lord Byron, even before that. Sládek, even though he had not studied English at university, had always loved the language and translation work. During his two-year stay in the United States he translated for example Henry Wadsworth Longfellow's *The Song of Hiawatha* (1855) (Aktuálně.cz, pars. 1-4).

Martin Hilský holds Sládek in high esteem, praising him for his poetic language and linguistic erudition that enabled him to translate directly from English of the Renaissance period. (Kubínová, 2015).

1.3.1.3 Translation comparison

For the comparison of translations, the two most famous Czech translators of Shakespeare, Hilský and Sládek were selected. Being a century apart, the two translations differ in many aspects. It is also worth pointing out that unlike Hilský, Sládek did not have access to more recent scholarly findings pertaining to some linguistic nuances in Shakespeare that we may now utilize during the translation process. Despite that, Sládek is still fairly comprehensible for present-day readers, as is apparent from this extract from *Hamlet*, Act 1, Scene 2:

Claudius: Though yet of Hamlet our dear brother's death

The memory be green, and that it us befitted

To bear our hearts in grief and our whole kingdom

To be contracted in one brow of woe,

Yet so far hath discretion fought with nature

That we with wisest sorrow think on him

Together with remembrance of ourselves.

(Shakespeare, 1999, 11)

Král. Ač smrt drahého bratra, Hamleta,

jest posud v čerstvé paměti a nám

přísluší srdce žalem kormoutit,

a celá naše říše měla by

se chmuřit jedním čeleni bolestným,

přec rozvaha již zmohla přírodu

tak dalece, že s nejmoudřejší strastí,

naň myslíme a při tom zároveň

i sebe samých pamětlivi jsme.

(Sládek)

(Shakespeare, 2011, 14)

Claudius: Ač dosud máme v paměti smrt
bratra,

drahého Hamleta, a v srdcích bychom

spíš měli nosit žal a celou zem

proměnit v jednu bědující tvář,

rozumem jest nám ovládnout náš cit,

na bratra myslet ve zmoudřelém smutku

a pamětlivi přitom být též sebe.

(Hilský)

(Shakespeare, 2016, 1)

Both translations are perfectly comprehensible, even though Hilský's a bit more. Sládek uses archaic words (kormoutit, čeleni) and his word order differs from the contemporary standard. Despite the repercussions of the dated language, Sládek certainly ranks among the most noteworthy Czech translators of Shakespeare, by virtue of being a

great poet with substantial philological background. The only obvious drawback resides in the fact that his style of translation may sound archaic to current readers.

The current translation have incorporated all previously mentioned theory in order to create a translation that would be engaging while also invoking the mood and atmosphere of an old English play.

2 PRACTICAL PART - TRANSLATION

ACT ONE

SCENE 1

Aboard the rebel ship.

Enter C-3PO and R2-D2.

C-3PO —Now is the summer of our happiness

Made winter by this sudden, fierce attack! Our ship is under siege, I know not how. O hast thou heard? The main reactor fails! We shall most surely be destroy'd by this. 5

I'll warrant madness lies herein!

R2-D2 —Beep beep,
Beep, beep, meep, squeak, beep, beep,
beep, wheel!

C-3PO —We're doomed.

The princess shall have no escape this time!

I fear this battle doth portend the end
Of the Rebellion. O! What misery! 10

[Exeunt C-3PO and R2-D2.]

CHORUS —Now watch, amaz'd, as swiftly
through the door

The army of the Empire flyeth in.

And as the troopers through the passage pour,
They murder sev'ral dozen rebel men

[Fighting begins.]

JEDNÁNÍ PRVNÍ

SCÉNA 1

Na palubě lodi povstalců.

Vystoupí C-3PO a R2-D2.

C-3PO —Šťastným našim dním učinil
přítrž tento náhlý útok! Nevím, jak se
mohlo stát, že naše loď je v obležení.

Ach, slyšel jsi? Jsem si jist, že zhyneme,
když hlavní reaktor selhal. 5

Tohle je šílenství, to je zřejmé!

R2-D2 —Bíp bíp,

Bíp, bíp, míp, skvík, bíp, bíp, bíp, víí!

C-3PO —Jsme ztraceni.

Princezna tentokrát dozajista neunikne!

Mám strach, že tato bitva znamená

konec

Povstání. Ó! Jaká tragédie! 10

[Odejdou C-3PO and R2-D2.]

CHORUS —Teď sledujte v úžasu,

Jak dveřmi armáda Říše spěchá

A ve svém tažení za sebou

Těla vojáku odboje nechá.

[Započne boj.]

Enter REBELS. *Many die. Enter* STORMTROOPERS *and* DARTH VADER. *Exeunt. Enter* R2-D2 *with* PRINCESS LEIA. C-3PO *is across the stage.*

C-3PO —Pray, R2-D2, where art thou?

[Exit Princess Leia.

R2-D2 —Beep, meep. ¹⁵

C-3PO —At last, where hast thou been?
I fear they come
In this direction. Pray, what shall we do?
My circuitry o'erloads, my mind's
o'erthrown!

And fear hath put its grip into my wires.

We shall be sent unto that place I
dread— ²⁰

The Kessel spice mines whence no droid
returns—

And there be blasted into who knows
what!

[R2-D2 begins to exit.

Anon, anon, R2! Where dost thou go?

O prithee, patience, leave me not alone

[Aside:] Aye, even though I mock and
injure thee, ²⁵

I'll surely die if e'er thou leavest me!

[Exeunt droids

Vystoupí POVSTALCI. *Mnoho jich zemře. Vstoupí* VOJÁCI ŘÍŠE *a* DARTH VADER. *Odejdou. Vstoupí* R2-D2 *a* PRINCEZNA LEIA. C-3PO *stojí na druhé straně jeviště.*

C-3PO —Dobrý Bože, kde jsi, R2-D2?

[Odejde Princezna Leia

R2-D2 —Bíp, míp. ¹⁵

C-3PO —Konečně! Kde jsi byl? Bojím se, že tudy půjdou. Řekni, co bychom měli udělat?
Mé obvody jsou přetíženy, můj duch zlomen!

A mé dráty svírá strach.

Na místo, kterého se bojím nejvíce
mohou nás poslat— ²⁰

Do dolů na koření, odkud se žádný droid
nevrátil—

A tam přetaví nás na kdoví co!

[R2-D2 pomalu odchází.

Počkej, R2! Kam odcházíš?

Žádám tě, nenechávej mne zde samotného.

[Bokem:] vskutku, I když si tě dobírám a škádlím. ²⁵

Jestli mne kdy opustíš, jistě mne čeká smrt!

[Odejdou droidi

SCÉNA 2

Aboard the rebel ship.

*Enter DARTH VADER, carrying
REBEL LEADER I by the neck, and
STORMTROOPERS.*

TROOPER 1 —The Death Star plans we
could not find herein,
Nor are they on the main computer,
Lord.
In short, they are not here, and there's an
end.

VADER —Thou speakest well, my
stormtrooper, and yet
Not well upon my ear the message falls.

⁵I turn to thee, thou rebel. Aye, I lift
Thy head above my own. Thou canst
now choose
To keep thy secrets lock'd safe in that
head,
And therefore lose the life thou holdest
dear,
Or else to keep thy head and, thus, thy
life. ¹⁰

My patience runneth quickly out much like
The sands across the dunes of Tatooine.
So tell me, else thou diest quick: where
shall
We find transmissions though didst
intercept?
What hast thou done, say, with those plans?

SCÉNA 2

Na palubě lodi povstalců.

*Vystoupí DARTH VADER, svírajíce
VŮDCE POVSTALCŮ 1 pod krkem, a
VOJÁCI ŘÍŠE.*

VOJÁK 1 —Plány Hvězdy Smrti
nemohli jsme najít zde,
Ani na hlavním počítači, Lorde.
Zkrátka tu nejsou, a tak to je.

VADER —Dobře mluvíš, můj vojáku,
A i tak se mým uším tvá zpráva
nezamlouvá. ⁵

Tak obracím se k tobě, rebele. A
pozvedám
tvou hlavu nad mou. Můžeš si teď
vybrat,
zda svá tajemství necháš ve své mysli
uzamčena,
a přijdeš tak o život, co je ti tak milý,
nebo si ponecháš svou hlavu a s ní svůj
život. ¹⁰

Trpělivost mi dochází rychleji, než se
přesypá písek na dunách Tatooinu.
Řekni mi tedy, sice rychle zemřeš: Kde
Najdeme zprávu, kterou jste přijali?
Co udělal jsi s oněmi plány?

[*Darth Vader begins to choke Rebel Leader 1.*

REBEL 1 —My Lord, ¹⁵
My head and life I value – certain ‘tis!
And yet to thee I must report we have
Not intercepted one transmission! Ahh!
This is a cons’lar ship, and nothing
more,
On diplomatic mission. Ugh!

VADER —Thou knave! ²⁰
With thy last breath hear thou this word:
if this
Is but a cons’lar ship, then where is the
ambassador?

[*Rebel Leader 1 dies.*

Commander,
prithce, go!
Rend thou this ship apart until the plans
Are found, and bring me any
passengers— ²⁵
Upon thy life, I want them brought alive!

[*Exeunt stormtroopers.*

[*Darth Vader začne škrtit Vůdce povstalců 1.*

POVSTALEC 1 —Můj pane, ¹⁵
Své hlavy a života si vážím – toť jisté!
I presto Vám ale musím sdělit, že jsme
nepřijali ani jedno vysílání! Ahh!
Toto je pouze konzulární loď
Na diplomatické misi. Uf!

VADER —Bídáku! ²⁰
Ať jsou tato slova to poslední, co
uslyšíš:
Pokud
Je toto jen konzulární loď, pak kde je váš
vyslanec?

[*Vůdce rebelů zemře.*

Veliteli,
jděte!
Prohledejte důkladně tuto loď dokud
nenajdete plány, a přiveďte mi jakékoliv
cestující— ²⁵
A svým životem se zaručíš, že je
přivedeš živé!

[*Odejdou vojáci Říše.*

And so another dies by my own hand,
This hand, which now encas'd in
blackness is.
O that the fingers of this wretched hand
Had not the pain of suff'ring ever
known. 30
But now my path is join'd unto the dark,
And wicked men — whose hands and
fingers move
To crush their foes — are now my
company.
So shall my fingers ever undertake
To do more evil, aye, and this — my
hand— 35
Shall do the Emp'ror's bidding
evermore.
And thus we see how fingers presage
death
And hands become the instruments of
Fate.

[Exit Darth Vader

Enter STORMTROOPERS, searching.

*Enter PRINCESS LEIA, holding a
blaster.*

TROOPER 1 —Aye, there I one. My
comrades, set for stun!

*[Princess Leia shoots, Stormtrooper 1
dies.*

Stormtroopers stun Princess Leia.

A tak další umírá mou rukou,
Tou, která je teď zahalena v černé.
Kéž by prsty této proradné ruky
Nikdy nepoznaly bolest a utrpení. 30
Ale teď je má cesta spojena s temnotou,
A proradnými muži — jejichž ruce a
prsty se hýbají
Aby zničili své nepřátele — ti jsou mi
teď společností.
Proto mé prsty dál konají zlo,
A toto – má ruka— 35
Bude nadále vykonávat Císařovu vůli.
A tak se z prstů stává předzvěst smrti
A z rukou jsou nástroje Osudu.

[Odejde Darth Vader

Vstoupí VOJÁCI ŘÍŠE, a hledají.

*Vstoupí PRINCEZNA LEIA, držíc
blaster.*

VOJÁK 1 —Hle, támhle někdo je. Mí
druhové, navstavte blastery na omráčení!

[Princezna Leia vystřelí, Voják 1 zemře.

Vojáci Říše omráčí Princeznu Leiu.

TROOPER 2 —She shall be well. Go
now, inform the dread 40
Lord Vader we have caught a prisoner.
[*Aside:*] And may Mos Eisley drinks
flow swift and free
When Vader grants rewards for work
well done!

*[Exeunt stormtroopers with Princess
Leia.]*

*Enter C-3PO and R2-D2 as the latter
enters escape pod.*

C-3PO —Hold! Thou art not permitted
to go in.

Deactivated thou shalt surely be. 45

R2-D2 —Beep, beep, beep, meep!

C-3PO —Thou shalt not label me
A mindless, brute philosopher! Nay, nay,
Thou overladen glob of grease, thou
imp,
Thou rubbish bucket fit for scrap, thou
blue

And silver pile of bantha dung! Now,
come, 50

And get thee hence away lest someone
sees.

R2-D2 —Beep, meep, beep, squeak,
beep, beep, beep, meep,
Beep, whee!

VOJÁK 2 —Bude v pořádku. Jděte,
řekněte 40

Lordu Vaderovi, že jsme polapili vězně.
[*Stranou:*] *A necht'* nápoje z Mos Eisley
tečou proudem,
Až nám Vader udělí odměny za práci
dobře vykonanou!

*[Odejdou Vojáci Říše s Princeznou
Leiou.]*

*Vstoupí C-3PO a R2-D2 zatímco R2-D2
leze do únikového modulu.*

C-3PO —Zadrž! Nemáš povolení
vstoupit.

Zcela jistě budeš deaktivován. 45

R2-D2 —Bíp, bíp, bíp, míp!

C-3PO —Tupým a surovým filozofem
mne nazývat nebudeš! Ne, ne,
Ty těžká koule oleje, ty darebo,
Ty hromadu šrotu vhoná sběru, ty
modro-stříbrná hromado bantha trusu!

Teď' pojd', 50
Ať stihneme utéct, než tě někdo spatří.

R2-D2 —Bíp, míp, bíp, skvík, bíp, bíp,
bíp, míp
Bíp, víí!

C-3PO —What secret mission? And
what plans? What dost
Thou talk about? I'll surely not get in!

[*Sound of blast.*

I warrant I'll regret this. So say I! 55

[*Exit C-3PO into escape pod.*

R2-D2 —This golden droid has been a
friend, 'tis true,
And yet I wish to still his prating tongue!
An imp, he calleth me? I'll be reveng'd,
And merry pranks aplenty I shall play
Upon this pompous droid C-3PO! 60

Yet not in language shall my pranks be
done:

Around both humans and the droids I
must

Be seen to make such errant beeps and
squeaks

That they shall think me simple. Truly,
though,

Although with sounds oblique I speak to
them, 65

I clearly see how I shall play my part,
And how a vast rebellion shall succeed
By wit and wisdom of a simple droid

[*Exit R2-D2 into escape pod.*

C-3PO —Jaké tajné poslání? A jaké
plány? O čem

To mluvíš? Zcela jistě nenastoupím!

[*Zazní výstřel.*

Jsem si jist, že toho budu litovat. Tak
říkám! 55

[*C-3PO odejde do únikového modulu.*

R2-D2 —Tento zlatý droid je mi
přítelem, to' pravda,

A přesto bych si přál jej umlčet!

Nazval mne darebou? Pomstím se,

A spoustu žertů tomu nafoukanému
droidu C-3PO provedu! 60

A přesto však své žerty neprovedu
slovně:

Kolem lidí i droidů musím vypadat, že
umím vydávat jen pípání a pištění

Aby si mysleli, že jsem prostý. Vskutku
ale,

I když s nimi rozmlouvám jen
jednoduchými zvuky, 65

Vím jistě, jak mám sehrát svou roli,

A že velké povstání uspěje

Díky důvtipu a rozumu jednoho droida

[*R2-D2 odejde do únikového modulu.*

CHORUS —Now climb the meta pair
into the pod,
Which shooteth from the ship like laser
blast. ⁷⁰
And to the planet's face, as straight as
rod,
The capsule takes the droids by power
vast.

Enter CHIEF PILOT and CAPTAIN

PILOT —There strays another one.

CAPTAIN —Pray, hold thy fire:
For certain there are no life forms
aboard.

And truly what may be the chance that
aught ⁷⁵
But life alone could fly within that pod?
The rebels could not be so cunning bold
To put the Death Star plans therein. If I
Were one to bet, I'd stake my life on it!
All's well that endeth well, so say the
wise, ⁸⁰
And so that pod shall live to land below.

[Exeunt chief pilot and captain.]

Enter DROIDS, aside in escape pod.

CHORUS —Do modulu teď šplhá
kovová dvojice,
Ten jako střela z lodi vyletí. ⁷⁰
A rychlostí signální světlice,
Je unášen k tváři planety.

Vstoupí HLAVNÍ PILOT a KAPITÁN

PILOT —Támhle odlétá další.

KAPITÁN —Dobrý bože, zadrž palbu:
Jsem si jist, že na palubě nejsou žádné
formy života.

A jaká by mohla být šance, ⁷⁵
Že v něm letí život sám?

Povstalci nejsou tak mazaní, aby do něj
vložili plány k Hvězdě Smrti. Na to bych
vsadil svůj život!

Konec dobrý, všechno dobré, jak se říká, ⁸⁰

A tak může modul přistát na planetě pod
námi.

[Odejdou hlavní pilot a kapitán.]

*Vstoupí DROIDI, stranou v únikovém
modulu.*

C-3PO —'Tis but a jest—aye surely, we are mock'd!

For R2-D2, plainly canst thou see
The damage looks but minor from below.

Can thou be sure this pod is safe?

R2-D2 —Beep.

C-3PO —O.

85

[*Exeunt.*]

SCENE 3

Aboard the rebel ship.

Enter DARTH VADER and STORMTROOPERS with PRINCESS LEIA.

LEIA —Darth Vader, only thou couldst be so bold.

When first my ship was under siege, I knew
'Twas thee who had this peaceful vessel sack'd.

Th'Imperi'l Senate shall not stand for this.

For when they hear thou hast attack'd a ship

5

On diplomatic mission—

C-3PO —Toto musí být vtip — zajisté si s námi hrají!

Vždyť odsud se zdá poškození jen nepatrné, R2-D2.

Jsi si jist, že je tento modul bezpečný?

R2-D2 —Bíp.

C-3PO —Och.

85

[*Odejdou.*]

SCÉNA 3

Na palubě lodi rebelů.

Vstoupí DARTH VADER a VOJÁCI ŘÍŠE s PRINCEZNOU LEIOU.

LEIA —Darth Vader, kdo jiný by se opovážil.

Hned, jak jsem se dozvěděla, že je má loď v obležení, věděla jsem,
Že jste to byl vy, kdo chce toto mírové plavidlo vyplnit.

Imperiální senát to nenechá jen tak.

Až uslyší, že jste napadl loď

5

Na diplomatické misi—

VADER —Highness, peace!
Be thou not so surpris'd. For well thou
knowst
A mercy mission this was not, this time.
Thine innocent appearance doth disguise
A heart with revolution at its core. ¹⁰
Aye, several transmissions were there
beam'd
Unto this ship by rebel spies. I want
To know what happen'd to the plans
they sent!
And prithee, speak thou well, or speak
thy last,
For fairer necks than thine my hand hath
crush'd. ¹⁵
LEIA —Thine idle threat is meaningless
to me.
My neck, my tongue, my mouth—these
instruments
Of speech have not the power to relate
The knowledge that thou seek'st. For
certain 'tis
I nothing know of what thou ask of me. ²⁰
For I am but a member of the great
Imperi'l Senate, bound for Alderaan
On mission diplomatic

VADER —Dost, veličenstvo!
Nebud'te překvapená. Však víte,
Že toto není mise dobré vůle.
Váš nevinný vzhled jen ukrývá srdce,
jež bije pro povstání. ¹⁰
Na tuto loď bylo přeneseno
Několik zpráv od povstaleckých špehů.
A já chci vědět, co se stalo s plány, které
poslali!
A žádám vás, řekněte pravdu, nebo
budou toto vaše poslední slova,
Neb má ruka již rozdrtila pohlednější
krky, než je ten váš. ¹⁵
LEIA —Vaše plané výhrůžky na mne
neplatí.
Můj krk, můj jazyk, mé rty — nástroje
řeči,
které Vám nemohou dát informace,
po kterých toužíte. Nevím dozajista nic
o tom, na co se mne ptáte. ²⁰
Jsem pouze členem Imperiálního senátu,
směřující na Alderaan
na diplomatické misi.

VADER —Nay, thou liest!
For thou art with the reb'l alliance vile,
And worse, a traitor! Take this one
away! ²⁵

*[Exeunt stormtroopers with Princess
Leia.*

The blood and wires within me leap with
fire
When all these trait'rous words I must
endure.

Enter COMMANDER.

COMMANDER —Lord, holding her is
dangerous. If word
Of this is told, then sympathy may rise
For the Rebellion in the Senate's mind. ³⁰
So shall our pow'r o'er all the universe
Be weaken'd by this wicked, cunning
wretch.
'Tis like the tale my mother told me
once
Of bygone emperor whose reign was lost
When putrid Ugnoughts rose against his
throne. ³⁵
So hath my mother said, and I with her:
A deathly blow oft comes from tiny fist,
And greatest tree may fall by smallest
axe.

VADER —Ne, lžete!
Patříte k odboji,
a to z Vás činí zrádce! Odved'te ji! ²⁵

*[Odejdou vojáci Říše s Princeznou
Leiou.*

Krev a dráty ve mne vřou pokaždé,
Když poslouchám ta proradná slova.

Vstoupí VELITEL.

VELITEL. —Lorde, mít ji v zajetí je
nebezpečné. Kdyby
Se o tom kdokoliv dozvěděl, Senát by se
mohl přidat na stranu Povstalců. ³⁰
Tím by ochabla naše moc nad celým
vesmírem,
Jen kvůli té proradné, mazané ničemnici.
Je to jako příběh, co mi vyprávěla má
matka
O dávném císaři, jehož vláda skončila
Když hnusní Ugnaugti povstali proti
jeho trůnu. ³⁵
Takto pravila má matka, a já s ní:
Smrtelnou ráno často zasadí drobná pěst,
A i největší strom může padnout pod tou
nejmenší sekerou.

VADER —Commander, peace, and
trouble not thy mind

With tales of old. The princess shall
reveal

Her treachery when all's to do is done.
The rebel spies are aptly traced to her,
And now is she my only link to find
The hidden rebel base.

COMMANDER —I'll wager she
Will die ere she tells thee.

VADER —Leave that to me.

Now go, be on thy way, and take this
task:

Send thou a signal of distress, and then
Inform the Senate all aboard were kill'd.
So shall our presence here be hid from
sight,
And thus our swift attack shall not be
known.

Enter CAPTAIN.

CAPTAIN —Lord Vader, sorry am I to
report:

There are no battle plans aboard this
ship,
And neither were transmissions made.
There was
But one escape pod jettison'd amid
The fighting. But no life forms were
aboard.
For certain 'twas a harmless accident.

VADER —Veliteli, zachovejte klid a
nenechte starosti minulosti otravovat

Vaši mysl. Princezna svou proradnost
Vyjeví, jak bude vše hotové.

Snadno se dá spojit se špióny odboje,
Je teď tedy mým jediným vodítkem
K základně odboje.

VELITEL —Předpokládám, že
Zemře, pokud Vám to nepoví.

VADER — To nechte na mně.

Teď jděte a vykonejte toto:

Vyšlete volání o pomoc, a pak
Informujte Senát, že všichni na palubě
byli zabiti.

Tím zamaskujeme, že jsme tu kdy byli,
A náš rychlý útok nebude nikdy znám.

Vstoupí KAPITÁN.

KAPITÁN —Lorde Vadere, musím Vás
informovat:

Na této lodi nejsou žádné bojové plány,
A nedošlo k žádným přenosům signálu.

Avšak

Během boje byl vypuštěn

Jeden záchranný modul. Byl ale bez
známek života na palubě.

Zajisté šlo o nevinný omyl.

VADER —With purpose rank must she
have quickly hid

The plans in the escape pod.

CAPTAIN —Woman vile!

Howe'er could she deceive my subtle
mind?

The plans in the escape pod! O, most
rare! 60

VADER —Pray, cease thy speech and
mark ye what I say:

Take thou a keen and swift detachment
down,

And bring me back the plans.

Commander, go!

See to the task thyself, before the
chime—

There shall be none to stop our plan this
time! 65

[*Exeunt.*]

SCENE 4

The desert planet Tatooine.

CHORUS —And now, dear viewers,
shall our play go to

A planet stark and drear for our next
scene.

Imagine sand and rocks within thy view.
Prepare thy souls—we fly to Tatooine!

Enter C-3PO and R2-D2.

VADER —Záměrně musela skrýt plány
V oněm únikovém modulu.

KAPITÁN —Proradná žena!

Jak jen mohla oklamat mou bystrou
mysl?

Plány v únikovém modulu! Jak
neobvyklé! 60

VADER —Zadržte už, a slyšte, co
říkám:

Vydejte se rychle na cestu dolů,
A přineste mi zpět ty plány. Jděte,
Veliteli!

Sám se zhostíte tohoto úkolu, než bude
pozdě—

Tentokrát náš plán nikdo nezhatí! 65

[*Odejdou.*]

SCÉNA 4

Pouštní planeta Tatooine.

CHORUS —Tu planetu, na kterou
míříme,

Ted' představím divákům svým.

Před zraky zjeví se písek a kamení.

Připravte se — letíme na Tatooine!

Vstoupí C-3PO a R2-D2.

C-3PO —Forsooth, how did we get into
this mess? 5

I tell thee verily, I know not how.

A thousand tauntaun bow'ls could not
produce

A greater desecration than this place.

Alas, we two are made for suffering—
I fear, R2, 'tis but our lot in life. 10

More than six million forms of speech I
know,

Yet not a one shall help me now.

R2-D2 —Beep, beep.

C-3PO —Now must I rest before I come
apart,

My joints are nearly frozen! Aye, I
freeze!

For 'tis as though the vicious cold of
death

Hath sunken deep into my circuitry. 15

O what a desolate terrain this is!

[R2-D2 begins to depart.]

R2-D2 —Beep, beep, beep, whistle,
beep, beep, meep, beep, beep!

C-3PO —Where dost thou think thou
goest?

R2-D2 —Beep, beep, beep!

C-3PO —Jistě, jak jen jsme se mohli
dostat do takového zmatku? 5

Vskutku, opravdu netuším.

Ani tisíc tauntaunů by výkaly nemohlo
učinit větší znesvěcení, než je tohle
místo

Běda, my dva jsme byli stvořeni,
abychom trpěli—

Obávám se, R2, že to je náš osud. 10

Znám více jak šest milionů řečí,

Ale teď mi žádná nepomůže.

R2-D2 —Bíp, bíp.

C-3PO —Musím si odpočinout, než se
zcela rozložím,

Mé klouby jsou téměř zmrzlé! Ach, jak
mrznu!

Jako by krutý chlad smrti

Pronikl hluboko do mých obvodů. 15

Ach, jaká je tu sklíčená krajina!

[R2-D2 začne odcházet.]

R2-D2 —Bíp, bíp, bíp, písk, bíp, bíp,
míp, bíp, bíp!

C-3PO —Kam si myslíš, že jdeš?

R2-D2 —Bíp, bíp, bíp!

[*Aside:*] Now shall I leave his company
awhile— ²⁰

Belike my absence shall alleviate
His obstinate resolve, and teach him
thoughts
Of kindness, care and good humility.

C-3PO —Well I shall not go thither with
thee, droid!

'Tis far too rocky. Canst thou not
perceive? ²⁵

Nay, truly. For the sun upon thy cold
And hard exterior hath surely warp'd
Thine often prudent mind. Pray,
understand:

The road herein is better far. Why dost
Thou think that settlements will be found
yon? ³⁰

R2-D2 —Beep, beep.

C-3PO —Be thou not technical with me,
Or else thine input valve may swift
receive

A hearty helping of my golden foot.

R2-D2 —Beep, squeak.

C-3PO —What mission? What dost thou
speak of?

R2-D2 —Squeak, squeak, beep.

[*Stranou:*] Teď ho na chvíli opustím— ²⁰

Třeba má nepřítomnost zmírní
Jeho tvrdohlavé odhodlání, a naučí ho
přemýšlet

O laskavosti, péči a pokoře.

C-3PO —Nepůjdu s tebou dále, droide!
Cesta je dál ještě kamenitější, copak to
nevidíš? ²⁵

Zajisté ne. Slunce dopadající na tvůj
studený

A tvrdý zevnějšek muselo poničit
tvůj rozum. Pochop, dobrý bože:

Tato cesta se zdá lepší. Proč

Se domníváš, že tamtudy se nachází
nějaká obydlí? ³⁰

R2-D2 —Bíp, bíp.

C-3PO —Nepoužívej odborné výrazy,
Nebo tvůj vstupní ventil rychle pozná
Řádnou dávku mého zlatého chodidla.

R2-D2 —Bíp, skvík.

C-3PO —Jaká mise? O čem to mluvíš?

R2-D2 Skvík, skvík, bíp.

C-3PO —More of thee I shall not take. 35

So, go thou hence! Thou shalt

malfunction ere

The day is through, nearsighted pile of
scrap!

Now may'st thou travel hence upon thy
way

And find thy mission in a sarlacc pit!

Then shalt thou know for lo, these
thousand years, 40

The pain I suffer as thy counterpart!

And be thou not behind me, arrant
knave.

Aye, mark me—follow not, nor seek
thou help,

For thou no satisfaction shalt receive.

R2-D2 —Beep, beep, beep, meep. Beep,
beep, beep, squeak, squeak, squeak! 45

C-3PO —No more with thine
adventures! I go not

Upon thy way.

[R2-D2 exits.]

C-3PO —Dál už to nesnesu. 35

Běž si! Rozbiješ se dřívě,

Než skončí den, ty krátkozraká hromado
šrotu!

Teď se vydej na svou cestu sám,

Necht' najdeš svou misi v sarlačí jámě!

Pak snad konečně pochopíš, jak těžké 40

Je být tvým protějškem po více než tisíc
let!

Nenásleduj mne, ty bídáku.

Vskutku, dej na má slova—nesleduj

mne, nežádej o pomoc,

Žádné se ti nedostane.

R2-D2 —Bíp, bíp, bíp, míp. Bíp, bíp,
bíp, skvík, skvík, skvík! 45

C-3PO —Už žádná dobrodružství!

S tebou

Již nikam nejdu.

[R2-D2 odejde.]

Malfunctioning small fool!

'Tis all his fault. He trick'd me so that I
Should go this way. But he shall not fare
well.

O gods above, why have I once again ⁵⁰
Been short with R2, sending him away?
I trust he knoweth well I hold him dear,
Though in his presence oft my speech is
cruel.

'Tis words that do betray my better self
When harshly they express my droidly
rage. ⁵⁵

And yet for protocol I'm made, and must
With words fulfill my task. So then 'tis
true

That words are both my ruin and my
strength.

And yet—although I find myself adrift
And lost within a speechless sea of
sand— ⁶⁰

This word is true if ever words have
truth:

Forever lost I'd be should I lose him.

But wait, what's that? A transport!

Saved am I!

Hark, over here! Hey nonny non! Please
help!

[C-3PO exits.]

Porouchaný blázen!

Za vše může on. Podvedl mne, abych se
Vydal touto cestou. Ale dobře si
nepovede.

Ó bohové, proč jen jsem se zas ⁵⁰
Dostal do hádky s R2, proč jsem ho
poslal pryč?

Věřím, že ví, jak je mi blízký,
I přes to, jak ostře s ním někdy
rozmlouvám.

Ve vzteku říkám slova,
co se mi nepodobají. ⁵⁵

Přesto, byl jsem stvořen pro protokol,
A slovy musím plnit svůj úkol. Proto
jsou slova

Mou zkázou i silou.

I tak— i když jsem v nesnázích
A ztracen v tichých písečných dunách— ⁶⁰

Nikdy nebyla řečena slova pravdivější,
než tato:

Kdybych o něj přišel, byl bych navždy
ztracen.

Ale počkat, co to vidím? Transport!

Jsem zachráněn!

Haló, tady! Hola hej! Prosím, pomozte!

[C-3PO odejde.]

CHORUS —A vessel vast comes forth
across the sand, ⁶⁵
And takes C-3PO within its hold.
But what of R2-D2's mission grand?
How doth the tale of this small droid
unfold?

Enter R2-D2 and JAWAS, hidden.

R2-D2 —Beep, ooh, beep, beep, beep,
squeak.

JAWA 1 —Peska bahman.

Te peska bahman. Fuligiliha! ⁷⁰

R2-D2 —Ahh! Beep, beep, squeak,
beep, beep, ahh!

[Jawas stun R2-D2, who falls.

JAWA 2 —Utinni!

[Jawas carry R2-D2 into transport.

CHORUS —Imagine now that on this
stage you see
Full many droids and creatures quite
bizarre.

And yet, amid this ghastly company,
Herein the two friends reunited are. ⁷⁵

Enter other DROIDS and C-3PO.

C-3PO —Good R2? R2-D2, O 'tis thee!

R2-D2 —Beep, beep, beep, whistle,
squeak, beep, meep, beep, wheel!

[Exeunt.

CHORUS —Přes duny míří sem velký
stroj, ⁶⁵

A C-3PO pohltí bez milosti.

Jak odvine se dál ten boj?

A jak se R2-D2 svého poslání zhostí?

Vstoupí R2-D2 a JAWOVÉ, schovaní.

R2-D2 Bíp, óh, bíp, bíp, bíp, skvík.

JAWA 1 —Peska bahman.

Te peska bahman. Fuligiliha! ⁷⁰

R2-D2 —Ach! Bíp, bíp, skvík, bíp, bíp,
ách!

[Jawové omráčí R2-D2, a ten spadne.

JAWA 2 —Utinni!

[Jawové odnesou R2-D2 do transportu.

CHORUS —Na jevišti před sebou teď
vidíte

Plno droidů a stvoření, co prazvláštní se
zdají,

A přesto, ve společnosti tak strašné,

Dva přátelé se znovu setkají. ⁷⁵

Vstoupí další DROIDI a C-3PO.

C-3PO —Drahý R2? R2-D2, Ach, jsi to
ty!

R2-D2 —Bíp, bíp, bíp, písk, skvík, bíp,
míp, bíp, wíí!

[Odejdou.

SCENE 5

The desert planet Tatooine.

Enter STORMTROOPERS 3 and 4.

TROOPER 3 —There was someone within this pod, indeed.

The tracks go off in this direction. See?

TROOPER 4 —Behold, Sir, either someone large hath dropp'd

His ring, or else this fragile circle here
Doth mean we have found droids on
Tatooine! 5

[Exeunt stormtroopers.]

Enter JAWAS with DROIDS, including C-3PO and R2-D2.

C-3PO —At last this vehicle of death hath stopp'd!

So greatly fear I what shall happen next
That I am shaken to my core within.

They say that fear is better fac'd when
two

Together stand. Thus, swift shall I awake 10

My dear R2. Wake up, wake up!

R2-D2 —Beep, squeak!

C-3PO —We're doomed! Dost thou think they shall melt us down?

JAWA 1 —Me punna tynda ding.
Utinni! Beh!

SCÉNA 5

Pouštní planeta Tatooine.

Vstoupí VOJÁCI ŘÍŠE 3 a 4.

VOJÁK 3 —Někdo v tomto modulu vsutku byl.

Tímhle směrem mizí stopy. Vidíš?

VOJÁK 4 —Podívejte, pane, někdo zde upustil

velký prsten, nebo tento kruh znamená,
že jsme na Tatooine našli droidy! 5

[Odejdou Vojáci Říše.]

Vstoupí JAWOVÉ s DROIDY, včetně C-3PO a R2-D2.

C-3PO —Konečně zastavil ten vůz smrti!

Strachem se otrásám nad tím,
Co by se mohlo stát.

Říká se, že že strachu se lépe
Ve dou čelí. Proto rychle vzbudím 10
Drahého R2. Vzbud' se' Vzbud' se!

R2-D2 —Bíp, skvík!

C-3PO —Jsme ztraceni! Myslíš, že nás roztaví?

JAWA 1 —Me punna tynda ding.
Utinni! Beh!

C-3PO —Shoot not! O shall this torment
never end?

First captur'd by these Jawas small and
vile, 15

And now we face a fate that is unknown.
Now seems the first fate better than the
next—

Aye, rather would I bear the ill I have,
Than fly to others that I know not of.

*Enter OWEN LARS and LUKE
SKYWALKER, with BERU LARS
aside in Lars homestead.*

OWEN —Anon, now let us go!

BERU —O Luke! O Luke! 20
Pray, tell thine uncle that if he should
find
A translator, be sure it Bocce speaks.

[*Aside:*] 'Tis true, the last time Owen
bought a droid,
More dud than droid we purchas'd in the
deal.

LUKE —It seemeth we have little
choice, dear aunt. 25
And yet shall I remind him what thou
say'st.

[Exit Beru into Lars homestead.]

C-3PO —Nestřílejte! Ach, copak toto
trápení nikdy neskončí?

Nejdříve polapeni těmi malými,
odpornými Jawy, 15

A teď nás čeká osud nám neznámý.
Nyní mi přijde první osud lepší—
Vskutku, raději bych snášel potíže, které
mám teď,
Než čelit těm, které neznám.

*Vstoupí OWEN LARS a LUKE
SKYWALKER, s BERU LARS stranou
v obydlí Larsů.*

OWEN No tak, jdeme!

BERU —Ó Luku! Ó Luku! 20
Prosím, řekni svému strýci, že když
narazí na překladatele, ať rozumí jazyku
Boče.

[*Stranou:*] Však posledněkrát, když
Owen kupoval droida,
Přivedl spíše padělek než droida.

LUKE —Málo na výběr budeme mít,
drahá teto. 25
Leč vyřídím mu, co žádáš.

[Odejde Beru do obydlí Larsů.]

OWEN —Again it falls to me, a simple man,
To take a leading role in matters grave.
For I must choose a droid today, 'tis true,
But also must I teach this lad, this Luke,

30

To learn and grow, and to become a man.
Although when I was young I too had dreams
Of far-off stars and distant galaxies,
I learn'd to work the land, to raise the crops.

And thus shall I my trade pass on to him,

35

Adopted son of mine and strangely dear.
I had not ask'd for Fate to bring a son
To me, for I had thought to have no heir.
Yet do Beru and I feel for this child
A measure of affection, and—as well—

40

The burden of responsibility.

[*To Jawa 2:*] Pray tell me, Jawa small,
what hast today?

JAWA 2 —Me punna tynda ding.

OWEN —Nay, not that one.

[*Aside:*] These Jawas offer first the lowliest,

'Tis ever in their nature to deceive.

45

OWEN —Jako vždy připadá na mne,
prostého muže,

Abych se postaral o vážné záležitosti.

Musím dnes koupit droida, toť pravda,

Však musím také naučit Luka

30

Dovednostem, aby vyrostl v muže.

Když jsem byl mladý, také jsem snil

O vzdálených hvězdách a dalekých galaxiích,

Naučil jsem se opracovávat půdu a pěstovat plodiny,

A tak předám své řemeslo i jemu,

35

Mému milovanému, i když adoptivnímu synovi.

Neprosil jsem Osud o syna,

Neb jsem si myslel, že dědice mítí nebudu.

A přesto k tomu dítěti já i Beru cítíme

Tolik náklonosti, a—také—

40

Břemeno zodpovědnosti.

[*K Jawovi 2:*] Řekni, malý Jawo,

Co dnes přinášíš?

JAWA 2 —Me punna tynda ding.

OWEN —Ne, tohoto ne.

[*Stranou:*] Jawové vždy jako první nabízí to nejhorší,

Klam je v jejich povaze.

45

[*To C-3PO:*] Droid, I assume that thou art programmed well For etiquette and protocol. 'Tis true?
C-3PO —Aye, protocol—my prim'ry function 'tis!
I am well versed in all the customs, Sir.
OWEN —No need have I of droids with protocol. ⁵⁰
C-3PO —Not in this habitat, thou speakest true:
Hath ever sand a need of protocol?
When did a stone or rock need etiquette?
However, I am also made-
OWEN —Peace! What I need's a droid who knows the bin'ry tongue ⁵⁵
Of moisture vaporators.
C-3PO —O, but Sir!
My first employment was in programming
A bin'ry load a'lifter very like Thy vaporators. Aye, in most respects.
[*Aside:*] My service and my worth I'll prove to him ⁶⁰
If I must speak a thousand hours more.
For certain, I shall die ere I return
Once more to be in rank captivity.
OWEN —Well. Speak'st thou Bocce?

[*K C-3PO:*] Droide, hádám, že jsi k etiketě a protokolu
Dobře naprogramován, je to tak?
C-3PO —Ano, protokol—Tot' má hlavní funkce!
I ve zvyklostech se vyznám, pane.
OWEN —Nemám uplatnění pro protokolového droida. ⁵⁰
C-3PO —V tomto kraji dozajista ne:
Potřeboval snad písek někdy protokol?
Kdy kámen či skála žádaly protokol?
Ale byl jsem také stvořen-
OWEN —Ticho! Hledám Droida, co se vyzná v binárním jazyce ⁵⁵
Odpařovacích zvlhčovačů.
C-3PO —Ach, pane!
Má první práce bylo programování
Binárních zdvihačů, dosti podobným
Vašim zvlhčovačům. Vskutku, v hodně věcech.
[*Stranou:*] Své nadání a cenu mu dokážu, ⁶⁰
I kdybych musel mluvit dalších tisíc hodin.
Dozajista bych zemřel, kdybych se měl
Ještě jednou vrátit do zajetí.

C-3PO —Truly Sir! 'Tis like
A second tongue unto my soul.

OWEN —Pray, cease!

[*To Jawas:*] So shall I have this one
here.

C-3PO [*Aside:*]—Praise the day!
Now if he chooseth also my R2,
Aye, then shall I be pleas'd.

JAWA 1 —Mabbin beh!

OWEN —Luke!
Take thou these droids unto our vast
garage.
My wish it is they clean'd be ere we
dine.

LUKE —But unto Tosche Station would
I go,
And there obtain some pow'r converters.
Fie!

OWEN —Thou canst go with thy friends
another time,
When all thy chores have been fulfilled.
Go to!

LUKE [*aside:*] —O how shall I be
mock'd, and verily
Abused when my noble comrades hear
That once again my uncle hath denied
My fervent wish to be with them instead.
[*To Owen:*] 'Tis well.

OWEN —Nuže. Mluvíš jazykem Boče?

C-3PO —Ano, pane! Je mi
Jako druhým rodným jazykem.

OWEN —To stačí!

[*K Jawům:*] Vezmu si jeho.

C-3PO [*Stranou:*]—Och, díky bohu!
Kdyby jen si vybral také mého R2,
Byl bych spokojen.

JAWA 1 —Mabbin beh!

OWEN —Luku!
Vezmi ty dva droidy do naší garáže.
Přeji si, ať jsou čistí před večerí.

LUKE —Fí! Já zamířit chtěl ke stanici
Tosche,
Pro měniče proudu!

OWEN —S přáteli se můžeš setkat
jindy,
Až budeš mít všechny úkoly splněné.
Teď jdi!

LUKE [*stranou:*] —Ach, jak se mi
budou posmívat a krutě
urážet, až mí druhové uslyší,
že můj strýc mi znovu zakázal
setkat se s nimi i přes mé přání.

[*K Owenovi:*] Dobrá.

[*To Droids:*] Come hither! Thou too,
Red.

R5-D4 —Beep hoo.

LUKE —Go hence!

R2-D2 —Beep, squeak, beep, beep,
squeak meep beep, beep!

[*Aside:*] If I go not with him, my
foolishness

Shall render no one service. Thus, I
beep.

JAWA 2 —Bwana beh!

R2-D2 —Ahh!

[*R5-D4 begins to smoke and fail.*]

LUKE —Pray, uncle Owen, look!

Behold! This R2 unit hath a foul
And smoking motivator!

OWEN —Vicious knave!
Say, in what manner dost thou try upon

Our goodly wills to ply thy thievery?
So shall I rip thy brown and ragged
robes

To shreds, if thou set not this matter
right.

Now speak!

JAWA 1 —Me punna tynda ding.

R2-D2 —Beep, squeak!

[*K Droidům:*] Pojd'te! Ty také, Červený.

R5-D4 —Bíp hú.

LUKE —Tak jdi!

R2-D2 —Bíp, skvík, bíp, bíp, skvík míp
bíp, bíp!

[*Stranou:*] Pokud s nimi nepůjdu, má
pošetilost

Neprokáže službu nikomu. Proto pípám.

JAWA 2 —Bwana beh!

R2-D2 —Ách!

[*Z R5-D4 se začne kouřit a porouchá se.*]

LUKE —Ach, Strýci Owene, podívej!

Tento R2 má vadu

A z motivátoru jde kouř!

OWEN —Hanebný bídáku!

Jak sis mohl dovolit

Náš jen zkusit okrást?

Tvé hnědé roucho ti roztrhám

na cáry, pokud ke mně nebudeš upřímný

Tak mluv!

JAWA 1 —Me punna tynda ding.

R2-D2 —Bíp, skvík!

C-3PO [To Luke:] —Your pardon, Sir.
The R2 unit which
Thou seest is in prime condition, aye,
A bargain 'tis, and he shall serve thee
well.

[Aside:] Now if I can convince the
human here
To purchase R2 too, along with me, ⁹⁵
So shall I win the day! And ever shall
Yon R2-D2 dwell in peace with me.
What shall he answer?

LUKE —Uncle Owen, say!
Hast thou consider'd yonder blue droid
there?

OWEN —What of that blue one? That
one shall be ours. ¹⁰⁰

C-3PO [aside:] —O vict'ry! Next, I'll
praise him for his choice.

[To Luke:] A noble choice thou makest,
Master, for
Thou surely shalt be pleas'd with this
new droid.
I can with confidence report to thee
That he is in first-class condition, Sir, ¹⁰⁵
For I have work'd with him before. He
comes!

R2-D2 —Beep, meep, beep, squeak.

LUKE —Anon, away we go.

[Exeunt Luke, Owen, Jawas, and Droids.]

C-3PO [K Lukovi:] —Omluvte mne,
pane. R2, kterého
Máte před sebou, je vskutku ve
výborném stavu,
A dobře by vám sloužil.

[Stranou:] Ted' jen tak přesvědčit toho
člověka,
Aby koupil také R2, ⁹⁵
Tak bych zvítězil a já a R2-D2
Bychom byli znovu spolu.
Co odpoví?

LUKE —Strýci Owene, řekni!
Přemýšlel jsi o tom modrém?

OWEN —Co ten modrý? Toho si
vezmu. ¹⁰⁰

C-3PO [stranou:] —Ó vítězství! Ted'
pochválím jeho výběr.

[K Lukovi:] Skvělá volba, Pane,
Dozajista s ním budete spokojen.
Mohu vám říct,
Že je v prvotřídním stavu, Pane, ¹⁰⁵
Neboť jsem s ním již předtím pracoval.
Zde přichází!

R2-D2 —Bíp, míp, bíp, skvík.

LUKE —no tak, jdeme.

[Odejde Luke, Owen, Jawové, a Droidi.]

C-3PO —Forget thou not this moment,
faithless droid!
Why I should put my neck at risk for
thee
Is quite beyond my mind's capacity. ¹¹⁰

[*Exeunt.*

C-3PO —Toto si pamatuj, poradný
droide!
Proč bych kvůli tobě měl riskovat vlastní
krk,
To je zcela mimo mé chápání. ¹¹⁰

[*Odejdou.*

SCENE 6

Inside the Lars homestead.

Enter LUKE SKYWALKER, C-3PO, and R2-D2.

C-3PO —All praise be to the Maker,
verily,

This oily bath much healing shall
provide.

The glow of bright Coruscant doth not
match

The vital warmth this soothing oil brings
me.

The case of dust contamination which⁵
Befalls me mighty is, and renders me
Unable — I'll be sworn — to move at
all!

SCÉNA 6

V obydlí Larsů.

Vstoupí LUKE SKYWALKER, C-3PO, a R2-D2.

C-3PO —Pochválen buď Stvořitel,
vskutku,

Ta olejová lázeň mi mnoho uleví.

Ani záře planety Coruscant se nerovná

Nezbytnému teplu, které mi přináší tento
utišující olej.

Jsem zamořen takovým množstvím
prachu,

Že se — přísahám —

Sotva dokážu pohnout!

5

LUKE —I rue the day I came unto this place,
This drab and barren rock call'd Tatoonine.
But wherefore have I reason to complain? ¹⁰
Do sandstorms not invade both rich and poor? —
We are not promis'd equity in life.
Both rich and poor alike pertain to me:
For certain, though in toil am I most rich,
By want of keen adventure am I poor. ¹⁵
Thus I declare that whether rich or poor,
The lot I have receiv'd from Fate's unfair!
My comrade Biggs hath rightly guess'd, I fear,
That never shall I leave this stricken place!
C-3PO [*aside*.:] —O exclamation tragic!
Shall I speak? ²⁰
[*To Luke*.:] Is there, dear Sir, aught I might do to help?

LUKE —Lituji dne, kdy jsem sem přišel,
Na toto pochmurné a pusté místo zvané Tatoonine.
Ale copak si mohu stěžovat? ¹⁰
Nepotkávají snad chudé i bohaté ty stejné písečné bouře? —
Rovnost v životě nám nikdo neslíbil.
Mne se týká bohatství i chudoba:
Na dřinu jsem vskutku bohatý,
Leč dobrodružství se mi nedostává. ¹⁵
A proto říkám, ať už bohatý, či ne,
Mně osud nadělil neprávem!
Obávám se, že můj přítel Biggs má pravdu,
Nikdy se z tohoto proklatého místa nedostanu!
C-3PO [*stranou*.:] —Jak tragický výrok!
Mám promluvit? ²⁰
[*K Lukovi*.:] Mohl bych nějak pomoci, Pane?
LUKE —Ne, droide, snad kdybys uměl popohnat čas,
Aby již byl čas sklizně,
Nebo, drahý příteli, bys mne tam mohl přepravit
Magickou silou dosud neznámou. ²⁵

LUKE —Nay, droid, 'less thou canst
alter time, or make
The harvest come apace, or, goodly
friend,
If thou canst somehow bear my body
hence
By magical conveyance yet unknown. ²⁵

C-3PO —I think not, Sir, for merely
droid am I,
And have not knowledge of such things
as thou.
Not on this planet, anyway. In troth,
I do not know which planet this one be.

LUKE —If center bright the universe
contains, ³⁰
Then surely, droid, hast thou now found
thysself
As far from it as thou canst poss'bly be.

C-3PO —I see, Sir.

LUKE —Surely, thou may'st call me
Luke.

C-3PO —I see, Sir Luke.

LUKE —Thou jolly droid, just Luke.
[*Aside:*] This droid, I see, is wont to
prattle on, ³⁵
Belike his mouth is faster than his mind.

[*Luke begins to clean R2-D2.*]

C-3PO —Obávám se, že ne, Pane,
Jsem pouze droid, a také věci mi nejsou
známy.
Dozajista ne na této planetě
Popravdě, nevím ani, kde jsme.

LUKE —Kdyby měl vesmír ve svém
středu světlo, ³⁰
Pak by ses teď od něj dozajista nacházel
Tak daleko, jak jen to jde.

C-3PO —Rozumím, Pane.

LUKE —Prosím, můžeš mi říkat Luku.

C-3PO —Rozumím, Pane Luku.

LUKE —Vtipálku, jen Luku.
[*Stranou:*] tenhle droid by mluvil dál, ³⁵
A jeho rty jsou rychlejší než jeho mysl.

[*Luke začne čistit R2-D2.*]

C-3PO —C-3PO am I, an expert in
The human-cyborg link. And he, my
short
Blue counterpart, is R2-D2 called.

LUKE —Good e'en.

R2-D2 —Beep, squeak!

LUKE —Thou hast much carbon here, ⁴⁰
It seemeth much of Fortune thou hast
known.

Aye, can it be that two such droids as
you
Can know more of adventure than a
man?

C-3PO —With all we have been
through, amaz'd am I
We yet our good condition keep, what
with ⁴⁵
Rebellion and its hurly-burly ways.

LUKE —Nay, can it be? The very thing
of which
I would know more thou hast
experienc'd?
Pray, knowest thou of the rebellion
'gainst
The Empire, droid?

C-3PO —For certain, aye, 'tis how ⁵⁰
We came to be in thine employment, if
Thou comprehend my simple meaning,
Sir.

C-3PO —Jsem C-3PO, expert na
komunikaci lidí a strojů. Můj malý,
Modrý společník, se jmenuje R2-D2.

LUKE —Těší mne.

R2-D2 —Bíp, svík!

LUKE —Máš zde hodně uhlíku, ⁴⁰
Zdá se, že jsi měl velké štěstí.
Vskutku, je možné, že dva droidi jako
vy,
Zažili víc dobrodružství, než kdejaký
člověk?

C-3PO —Jsem překvapen, že po všem,
čím jsme si prošli,
Jsme v tak dobrém stavu, i přes to, ⁴⁵
Jak hrbolaté jsou cesty Povstání.

LUKE —Je to možné? Že věci, o které
se zajímám,
Vy jste zažili?
Pověz, víš něco o povstání
Proti Říši, droide?

C-3PO —Zajisté, tak jsme se ⁵⁰
Dostali k zaměstnání u vás, jestli
Rozumíte, Pane.

[*Aside:*] Now is his visage turn'd all eagerness—
 O never in this manner have I seen
 A man intoxicated with a dream! 55

LUKE —And hast thou been in many battles? Speak!
 Whatever morsel thou mayst serve to me
 Shall be a feast unto my waiting ear;
 The smallest tale of battle lost or won
 Shall feed my soul's ne'er-ending appetite! 60

C-3PO —Full many battles, aye, Sir. But I fear
 I have but little food to fill thy heart—
 A banquet, sadly, I cannot prepare,
 'Tis certain that of tales I am no chef.
 But rather, I confess that not much more 65

Than an interpreter am I, and not
 Much good at telling stories—verily,
 I've not the salt or spice to season them.

LUKE —'Tis well, my droid. So shall my hunger wait
 To feast one day upon another's tale. 70

[*To R2-D2:*] My little 'bot, thou hast got something jamm'd
 Herein. Hast thou been on a cruiser or—
Enter PRINCESS LEIA, in beam projected by R2-D2.

[*Stranou:*] Jeho obličej se rozzářil dychtivostí—
 Ještě nikdy jsem neviděl člověka
 Takto omámeného snem! 55

LUKE —A prožil jsi mnoho bitev? Řekni!
 Jakkoliv malý drobek mi povíš,
 Mým uším se to bude zdát dost;
 I malá historka z bitvy vyhrané, či prohrané,
 Uspokojí hlad mé duše! 60

C-3PO —Ach, mnoho bitev, Pane. Ale obávám se,
 Že není mnoho, čím bych mohl naplnit tvé srdce—
 Hostinu příběhů připravit nedovedu,
 Nejsem vypravěčem,
 Přiznávám, nejsem více než 65
 Tlumočník, a nevynikám
 Mnoho ve vyprávění příběhů—vskutku,
 Dobře přednést je neumím.

LUKE —Dobrá droide. Má touha bude muset počkat,
 Až jednou se nasytí vyprávěním někoho jiného. 70

[*K R2-D2:*] Můj malý robote, máš zde něco zpříčené
 Byl jsi na křižníku, nebo—
Vstoupí PRINCEZNA LEIA, v paprsku projekce z R2-D2.

LEIA —O help me, Obi-Wan Kenobi,
help.

Thou art mine only hope.

LUKE —Pray, what is this?

R2-D2 —Squeak?

C-3PO —What is what? A question hath
he asked! 75

Say, what is that?

LEIA —O help me, Obi-Wan
Kenobi, help. Thou art mine only hope.
O help me, Obi-Wan Kenobi, help.
Thou art mine only hope.

R2-D2 —Beep, meep, meep, hoo.
Squeak, beep, meep, beep.

C-3PO —He says 'tis nothing, Sir. 80
A mere malfunction, bygone data 'tis.
Please, pay no mind.

LUKE —But who is she? For she
Is far more beautiful than all the stars.

C-3PO —I truly do not know, Sir. I
suspect 85
She was a passenger on our last trip,
A person of importance, I believe.

LEIA —Ach, pomozte mi,
Obi-Wane Kenobi, pomozte.

Jste mou jedinou nadějí.

LUKE —Řekni, co je to?

R2-D2 —Skvík?

C-3PO —Co je co? Na něco se tě ptal! 75
Řekni, co je to?

LEIA —Ach, pomozte mi, Obi-Wane
Kenobi, pomozte. Jste mou jedinou
nadějí.

Ach, pomozte mi, Obi-Wane Kenobi,
pomozte.

Jste mou jedinou nadějí.

R2-D2 —Bíp, míp, míp, hú.
Skvík, bíp, míp, bíp.

C-3PO —Říká, že to nic není, Pane. 80
Jen porucha, stará data.
Prosím, nemusíte se tím zabývat.

LUKE —Ale kdo je to? Je
Krásnější než kterákoliv hvězda.

C-3PO —Opravdu to nevím Pane. Snad
Cestovala na lodi, na které jsme byli
naposled, 85
Někdo důležitý, řekl bych.

[*Aside:*] First 'twas adventure, second
'tis this lass.

'Tis certain my new Master hath a
wealth

Of passion, ever eager to bestow.

LUKE —Say, is there any more
recording, droid?

90

R2-D2 —Squeak, beep!

C-3PO —Behave thyself, R2! For thou
Shalt get us both in trouble. Be content,
And trust him true. He is our master
now.

R2-D2 —Beep, beep, beep, meep, beep,
squeak, beep, meep, squeak, hoo.

C-3PO —He saith he doth belong to
Obi-Wan

95

Kenobi, resident of parts nearby,
And 'tis a private message meant for
him.

For all my wit, I know not what he
means,

For our last Master Sir Antilles was.

Alas, with all we have endur'd, this dear

100

Small R2 unit quite eccentric is.

R2-D2 —Squeak!

[*Stranou:*] Nejprve chtěl dobrodružství,
ted' tu dámu.

Můj nový Pán má mnoho vášní,
A jen dychtí je následovat.

LUKE —Máš ještě nějakou nahrávku,
droide?

90

R2-D2 —Skvík, bíp!

C-3PO —Chovej se slušně, R2! Jinak
Nás oba dostaneš do problému. Zachovej
klid,

A důvěřuj mu. On je ted' náš Pán.

R2-D2 —Bíp, bíp, bíp, míp, bíp, skvík,
bíp, míp, skvík, hú.

C-3PO —Říká, že patří Obi-Wanu

95

Kenobi, který pobývá nedaleko,
A toto je soukromá zpráva pro něj.
I přes mé znalosti, nedokáži říct, co
myslí,

Náš poslední Pán byl pan Antilles.

I když, se vším, co jsme zažili,

100

Tato malá R2 jednotka je výstřední.

R2-D2 —Skvík!

LUKE —Obi-Wan Kenobi ... I suspect
Old Ben Kenobi he doth mean, perhaps.
First droids, then tales of battles fought
in space,
And now a damsel cries in beams of
light! 105

Did ever destiny come knocking thus?

C-3PO —I beg thy pardon, Sir, but
know'st thou aught
Of what he speaks?

LUKE —I know not any man
Nam'd Obi-Wan Kenobi, yet old Ben
Resides beyond the Dune Sea, and there
dwells 110

Much like a hermit, strange and lone.

LEIA —O help
Me, Obi-Wan Kenobi, help. Thou art
Mine only hope.

LUKE —I wonder who she is.
Whoever she may be, whatever is
Her cause, I shall unto her pleas respond. 115

Not e'en were she my sister could I
know
A duty of more weight than I feel now.
It seemeth she some dreadful trouble
hath—
Mayhap I should replay the message
whole.

LUKE —Obi-Wan Kenobi ... Možná
Myslí starého Bena Kenobiho.
Nejdřív droidi, pak příběhy o bitvách
vedených ve vesmíru,
A teď dívka, co prosí o pomoc v paprsku
světla! 105

Klepal kdy osud na dveře naléhavěji?

C-3PO —Promiňte mi, Pane, ale vy snad
víte,
O čem mluví?

LUKE —Neznám nikoho
Jménem Obi-Wan Kenobi, ale starý Ben
Bydlí za dunovým mořem, a tam spočívá 110

Jako poustevník, stranou a osamělý.

LEIA —Ach, pomozte
Mi, Obi-Wane Kenobi, pomozte. Jste
mou
Jedinou nadějí.

LUKE —Kdo by to mohl být?
Ať už je to kdokoliv, ať už prosí o
cokoliv, vyslyším její prosbu. 115

Ani kdyby šlo o mou vlastní sestru,
Necítil bych takovou povinnost, jako
teď.

Zdá se, že je ve velkých potížích—
Možná bych se měl na celou zprávu
podívat ještě jednou.

R2-D2 —Beep, squeak, squeak! Meep,
hoo, meep.

C-3PO —R2 doth say ¹²⁰
The bolt restraining him short-circuited
His full recording system. So saith he,
That if thou wouldst with speed remove
the bolt,
He may the full recording then display.

[*Aside:*] What purpose shall I serve unto
this man? ¹²⁵

Am I to guide, encourage, counsel—
what?

Thus shall I play the wise interpreter,
For truly 'tis the part I know the best.

LUKE —What? Aye, thou seem'st too
small to run away

If I should take this off. Good little
droid, ¹³⁰

So cleverly thou bringest messages,
That thou hast won my trust. Now, thou
art free.

[*Exit Princess Leia from beam.*]

But wait, where hath she gone? What
villainy!

How hast thou dampen'd that celestial
light

Wherein she spoke of late? Now bring
her back, ¹³⁵

Play back the message full, thou naughty
droid!

R2-D2 —Bíp, skvík, skvík! Míp, hú,
míp.

C-3PO —R2 říká, ¹²⁰
Že pojistná západka zkratovala
Jeho nahrávací systém. Říká,
Že pokud rychle západku odstraníte,
Mohl by být schopen přehrát celou
zprávu.

[*Stranou:*] Jak mohu tomuto muži
posloužit? ¹²⁵

Mám ho vést, podporovat ho, radit mu—
co?

Budu hrát roli vzdělaného tlumočníka,
Jelikož to je role, co umím nejlíp.

LUKE —Co? Ach, ano, jsi moc malý,
Abys utekl, když ji odstráním, droide. ¹³⁰

Přinesl jsi mi tu zprávu,
Že sis vysloužil mou důvěru. Nyní jsi
volný.

[*Odejde Princezna Leia z projekce.*]

Počkat, kam odešla? Jak podlé!

Jak jsi odpojil ono nebeské světlo,

Ze kterého ke mně promlouvala? Přiveď
ji zpět, ¹³⁵

Přehraj zprávu celou, neposlušný droide!

R2-D2 —Meep, meep?

C-3PO —What message, errant droid?

The one

Thou hast been playing, which thou

hold'st within

Thy rusty innards. [*Aside:*] O, alas! We shall

Deactivated be!

BERU [*inside:*] —O Luke? Pray, Luke?

140

LUKE —I shall be there anon, good aunt Beru!

C-3PO —I'm sorry, Sir. For it doth seem he hath

Acquir'd a minor flutter.

LUKE —Thus she comes,

And thus she goes. Yet ever on my sight

Her beautiful, fine countenance shall

shine. 145

So here's my vow: I'll see her once again,

In beam, or—hope on hope!—with my

own eyes.

For now, I must depart to dine. Pray, see

If thou canst remedy this R2, droid.

[*Exit Luke.*]

R2-D2 —Hoo.

C-3PO —Reconsider, thou, if thou shalt

play 150

The message back for him.

R2-D2 —Míp, míp?

C-3PO —Jakou zprávu, ptáš se? Tu,

kteřou jsi přehřával, tu, kteřou nosíš

Ve svém rezavém středu. [*Stranou:*] Ach

běda! Jistě

Nás deaktivují!

BERU [*zevnitř:*] —Ach Luku? Luku? 140

LUKE —Hned jsem u Váš, této Beru!

C-3PO —Omlouvám se, Pane.

Zdá se, že

Dostal náhlou třesavku.

LUKE —Tak přichází,

Tak odchází. Avšak z mé mysli

Její krása nikdy nezmizí. 145

A tak přísahám: Jednou ji spatřím znovu,

V projekci, nebo—Ach, jak doufám! —

na vlastní oči.

Teď musím jít večerět. Zkus

Sám opravit toho R2, droide.

[*Odejde Luke.*]

R2-D2 —Hú.

C-3PO —Rozmysli si dobře, jestli mu

opravdu 150

Tu zprávu nepřehraješ.

R2-D2 —Beep, meep, hoo, whee?

C-3PO —Nay, I do not believe he liketh thee.

R2-D2 —Beep, squeak?

C-3PO —Nay, thee I like not either.

R2-D2 —Hoo.

[*Exit C-3PO.*

R2-D2 —Now are the pieces all arrang'd for me
To make a daring move, and fly this place.

¹⁵⁵

The fool who sets the game in motion shall

Appear unto C-3PO and Luke

No more than if he were an arrant knave.

But hear the voice of R2-D2, all:

My noble purpose I'll accomplish yet— ¹⁶⁰

To take to Obi-Wan the princess' news,

To take my Master Luke away from here,

And, in the end, perhaps more vital still—

To make connection twixt the two good men.

A foolish thing this flight may seem to thee, ¹⁶⁵

And yet more fine than foolish shall it be.

[*Exeunt.*

R2-D2 —Bíp, míp, hú, víí?

C-3PO —Ne, nemyslím si, že se mu zamlouváš.

R2-D2 —Bíp, skvík?

C-3PO —Ne, ani já tě nemám rád.

R2-D2 —Hú.

[*Odejde C-3PO.*

R2-D2 —Teď je vše připraveno,
Abych provedl onen odvážný krok a utekl odtud. ¹⁵⁵

Blázen, který započne celou hru,

Bude se C-3PO a Lukovi

Zdát jako pouhý darebák.

Ale slyšte všichni hlas R2-D2:

Mé ušlechtilé posláním uskutečním — ¹⁶⁰

Přinesu Obi-Wanu zprávu od princezny,

Pana Luka odsud dostanu,

A snad ještě důležitější je—

Mezi těmi dvěma muži pomohu vytvořit pouto.

Tenhle útěk se vám může zdát pošetilý, ¹⁶⁵

Ale spíše než pošetilý, bude nakonec znamenitý.

[*Odejde.*

SCENE 7

Inside the Lars homestead.

Enter OWEN LARS, BERU LARS, and LUKE SKYWALKER, eating at a table.

LUKE —Mine uncle, thou shouldst know my mind. Methinks The R2 unit we have bought belike May have been stolen.

OWEN —Thievery hath e'er Been part and parcel of the Jawas' trade. But in thine utterance I sense there's more,
So say, young Luke, why thinkest thou thereon?

SCÉNA 7

V obydlí Larsů.

Vstoupí OWEN LARS, BERU LARS, a LUKE SKYWALKER, jedouce u stolu.

LUKE —Strýci, vyslechni, co si myslím. Zdá se mi, Že jednotka R2, kterou jsme koupili, Mohla býti ukradena.

OWEN —Zlodějina byla vždy Součástí obchodu Jawů. Ale podle toho, co říkáš, soudím, že to není vše,
Řekni, mladý Luku, proč nad tím přemýšlíš?

LUKE —Good uncle, well I know the
Jawas' tricks,
Yet, as thou sayest, I mean something
more.
A stolen moment with those droids hath
shown
To me a reason they may stolen be: ¹⁰
I did uncover a recording whilst
I clean'd the R2 unit. He purports
To be the property of someone known
As Obi-Wan Kenobi. Thus, thought I,
That he may stolen be. As to the name, ¹⁵
This Obi-Wan Kenobi, wondered I
If mayhap he meant Ben. Canst thou make
sense?

OWEN —Nay.

LUKE —Yet I wonder if this Obi-Wan
Perchance may be some kin to yonder
Ben.

OWEN [*aside:*] —Fie, fie! Shall that old
man now haunt my home? ²⁰

[*To Luke:*] That wizard is a damnèd
scurvy man.

Tomorrow shalt thou take the R2 droid
To Anchorhead and have its memory
Eras'd. And so shall there an end be to't.
For it belongeth only now to us. ²⁵

LUKE —Strýci, dobře znám lsti Jawů,
Ale tak jak říkáš, to není vše.
Za chvílí, co jsem strávil s těmi droidy
Našel jsem důvod, proč mohli býti
ukradeni: ¹⁰
Odhalil jsem zprávu,
Když jsem čistil R2. Tvrdí, že je
Majetkem někoho jménem
Obi-Wan Kenobi. Proto, domnívám se,
By mohl být ukradený. Co do jména, ¹⁵
ten Obi-Wan Kenobi, zajímá mne,
Zda by to mohl být Ben. ?

OWEN —Ne.

LUKE —I tak uvažuji, jestli by Obi-
Wan
Nemohl být jeho vzdálený příbuzný.

OWEN [*Stranou:*] —Fi, fi! Copak bude
ten stařec strašit můj dům? ²⁰

[*K Lukovi:*] Ten čaroděj je proklatý
ničema.

Zítřka odvezeš R2 do Anchorheadu,
Aby mu vymazali
Paměť. A tím se vše uzavře.

Ten droid teď patří nám. ²⁵

LUKE —Aye, yet what if this Obi-Wan appears

And lays his claim unto this R2 droid?
What's stolen may be worth the looking for.

OWEN —The looking shall not happen,
nor the find,
For I believe the man doth not exist. 30

[*Aside:*] Now shall I by a lie destroy the man,
Lest he be giv'n new life in Luke's young mind—
The boy a keen imagination hath.

[*To Luke:*] This Obi-Wan hath not for ages walk'd
Within this universe: he is no more. 35
'Twas many moons ago the old man died,
Aye, truly he hath met his end about
The time so long ago when wars were fought,
The time when men did battle to the grave,
The time before the Empire rul'd supreme, 40
The time wherein thy father died as well.

LUKE —Knew he my father?

LUKE —Ano, však co když se Obi-Wan objeví

A bude si žádat droida, co mu náleží?
Co bylo ukradeno může být hodno hledání.

OWEN —Nikdo ho hledat nebude, ani ho nenajde.
Ten muž neexistuje. 30

[*Stranou:*] Lží zničím toho muže,
Než stane se skutečným v Lukově mysli—
Ten chlapec má bujnou fantazii.

[*K Lukovi:*] Obi-Wan už dlouho nechodí
Po tomto vesmíru: již není. 35
Je to už spoustu let, co zemřel.
Zemřel dávno, v době
Velkých válek,
Kdy muži umírali na bitevních polích,
Než se k moci dostala Galaktická Říše zla, 40
V době, kdy zemřel i tvůj otec.

LUKE —On znal mého otce?

OWEN [*Aside:*] —Though I tell of men
And wars and battles brave, still all he
hears
Is that word “father.”

[*To Luke:*] Prithee, Luke, forget.
Thy task is to prepare the droids for
work 45
Tomorrow. In the morning shall they be
Upon the south ridge, laboring with
those
Condensers.

LUKE —Aye, and I believe these droids
Shall serve us well. In troth, good uncle,
now
I must confess my mind is mov'd to think 50
Upon the pact 'twixt thee and me, and our
Agreement, namely that I shall stay here
Another season. Crops that grow in these
Harsh climes will surely grow sans me. And
so,
Mine uncle, if these droids will satisfy 55
I wish my application to transmit
Unto the great Academy this year.

OWEN —Nay Luke, an uncle's heart is
breaking! Canst
Thou mean the next semester hence,
before
The harvest-time?

LUKE —Just so! Quite plentiful 60
Are droids!

OWEN [*Stranou:*] —Mohu vyprávět o
slavných mužích
I válkách a slavných bojích,
Jediné, co slyší, je “otec.”

[*K Lukovi:*] Zapomeň na něj, Luku.
Tvým úkolem je připravit droidy na
jejich zítřejší 45
Práci. Z rána musí
Pracovat s kondenzátory na jižním
hřebeni.

LUKE —Ano, jistě nám dobře poslouží.
Musím přiznat, drahý strýci,
Nemohu přestat myslet 50
Na naši domluvu,
Že zde zůstanu jen jednu
Sezónu. Rostliny, co vyrostou
V těchto krutých podmínkách, to jistě
dokáží i beze mne. A proto,
Strýci, pokud se ti droidi osvědčí, 55
Rád bych se na Akademii
Přihlásil již tento rok.

OWEN —Ne Luku, lámeš svému strýci
srdce! Snad
Nemyslíš již za půl roku,
Ještě před sklizní?

LUKE —Jak říkáš! Droidů teď 60
Máme mnoho!

OWEN —But harvest-time I need thee most!
Wilt thou here in the desert yet desert?
'Tis only one more season. This year I shall make enough at harvest-time to hire
More hands to help. Then canst thou go next year ⁶⁵
To the Academy. To pilot is
A noble trade, my boy, but family
Is nobler still. I prithee, understand,
I need thee, Luke.

LUKE —'Tis one more year entire!

OWEN —'Tis only one more season!

LUKE —Aye, so saidst ⁷⁰
Thou when my dear friends Biggs and Tank did leave.
Now cracks a hopeful heart, when, by the land,
A man's ambitions firmly grounded are:
So shall a bird ne'er learn to fly or soar
When wings are clipp'd by crops and roots and soil. ⁷⁵

BERU —Pray whither fly'st thou, Luke?

LUKE —It seems, dear aunt,
I nowhere go nor flee nor sail nor fly.
Instead, I must remain and clean those droids.

[Exit Luke.]

OWEN —O sklizni tě potřebuji nejmíc!
Opouštíš snad svou známou poušť?
Je to jen půl roku. Měli bychom
Vydělat dost peněz pro příště na koupi
Více pomocníků. Na Akademii můžeš ⁶⁵
Odejít příští rok. Být pilotem je
Ušlechtilé, chlapče, ale rodina
Je nade vše. Pochop, Luku,
Že tě potřebuji.

LUKE —Ale to je celý jeden rok!

OWEN —Je to jen jedna sezóna!

LUKE —To už jsi říkal minule, ⁷⁰
Kdy odešli mí přátele Biggs a Tank.
Srdce mi puká vejpůl, že mé tužby,
Jsou spřáhlé se zemí:
Ani pták se létati nenaučí,
Když kořeny a půda mu zpřetrhaly
křídla. ⁷⁵

BERU —Kam odcházíš, Luku, řekni?

LUKE —Zdá se, že nikam,
drahá této, neodcházím, neletím,
neutíkám.
Musím zůstat, a vyčistit ony droidy.

[Odejde Luke.]

BERU —O Owen, he cannot abide for
aye
With us. 'Tis true, his friends are mostly
gone. 80

It hath great meaning for our well-lov'd
Luke—

This bird would surely fly.

OWEN —So promise I
That I shall set all things aright, Beru.
The bird shall fly indeed, when time is
ripe,
And when the nest hath no more need of
him. 85

BERU —But Owen, he hath not a
farmer's heart—
This apple falls quite near his father's
tree.

OWEN —'Tis true! And this, my dear,
is what I fear.

*[Exeunt Owen and Beru. Reenter Luke,
gazing into the setting of Tatoonine's two
suns.]*

BERU —Ach Owene, kvůli tobě s námi
dál
zůstat nemůže. Jeho přátelé skoro
všichni odešli. 80

Pro Luka to mnoho znamená—
Měl by vyletět z hnízda.

OWEN —Slibuji,
Že dostojím svému slovu, Beru.
Však on vyletí, až přijde čas,
A v hnízdě již ho nebude třeba. 85

BERU —Ale Owene, on nemá srdce
farmáře—
Toto jablko padlo blízko stromu svého
otce.

OWEN —Tak jest! A toho se, má drahá,
obávám.

*[Odejde Owen a Beru. Vráti se Luke,
hledíce na západ dvou sluncí nad
Tatooninem.]*

LUKE —O, I am Fortune's fool. 'Tis true, 'tis true,
And gazing now upon the double sun ⁹⁰
Of my home Tatooine, I know full well
That elsewhere lies my destiny, not here.
Although my uncle's will is that I stay,
My heart within me bursts to think on it
For out among the spheres I wish to
roam— ⁹⁵
Adventure and rebellion stir my blood.
Those oft-repeated words of my mate
Biggs
I do believe—that all the world's a star.
Beyond that heav'nly light I shall fly far!

[Exit.

LUKE —Ach, jsem jen blázen, to vím,
A hledíce na dvě slunce ⁹⁰
Svého domova, Tatooinu, také dobře
vím,
Že můj osud leží jinde, ne zde.
A přesto, že můj strýc si přeje, abych
zůstal,
Mé srdce puká, když na to pomyslím.
Chtěl bych být mezi hvězdami— ⁹⁵
V krvi mi proudí dobrodružství a revolta.
Věřím slovům svého přítele Biggse
Že celý svět je hvězda.
A já se vydám daleko za její nebeský
svit!

[Odejde.

3 STYLISTIC ANALYSIS

The translator's role is to transfer the meaning of the original text into their own language. According to Levý, "the translator deciphers the message of the original text and formulates it into their own language" (Levý, 42). There are three types of translation as Hrdlička suggests – literal, free and adequate. He goes on to comment on each of them, stating the literal translation "lacks sufficient creativity", while free is "often excessively creative" (Hrdlička, 18-19).

Consequently, it is not desirable to use either a word-to-word translation, or a very loose one, because English is an analytic language, whereas Czech is a syntactic language. Therefore, their syntax, morphology and lexical aspects are in many ways disparate.

The following section will analyse a selected portion of the translation, zooming in on their various aspects. The analysis is largely based on the works of Jiří Levý and Dagmar Knittlová among others.

The most challenging parts of the translation were the archaic language and rhymed parts written in iambic pentameter.

3.1 Lexical aspect

3.1.1 Proper nouns

Even though *Star Wars* takes place in a fictional universe, some character names, as well as some of the otherworldly languages used in the franchise, are mostly based on real-world counterparts. Some of them are rooted in languages used, with inspiration in Hebrew, Dutch or old English. The name of one of the Jedi Masters, Yoda, allegedly comes from Hebrew word 'yodea', meaning 'the one who knows', Han Solo's first name is an old version of the name John – while some of them pay homage to other famous works. It is a very well known and loved fact among the Czech *Star Wars* fans that one of the characters, Jabba the Hutt, is named after two Czech words – *žába a had*, whose combination he also resembles physically.

3.1.1.1 Proper nouns used and the inspiration behind them

The etymology of the character names may not directly inform the translation, yet it is an important consideration that needs to be taken into account

Luke Skywalker – In the first draft of his script, Lucas intended for the main character to be named Starkiller. The theme of space remained, but in the end, the author decided on a more poetic name. There is no official statement as to why the first name was used, however, it is hard not to make a connection with Lucas' surname.

Darth Vader – According to Lucas the name is a combination of 'death water' and 'dark father', however, many point out that, much like other names of the evil characters derived from words with negative connotations, Darth Sidious (insidious), general Grievous, or Darth Maul, 'Vader' could have simply been shortened from 'invader'.

Leia Organa – The first name of the main female character is based on another princess, Princess Dejah from the 1964 Edgar Rice Burroughs sci-fi novel *John Carter of Mars*. The surname indicates her nobility and the tendency to stand on the side of good (family, nature) in the fight against evil and the machines of the Empire.

Obi-Wan Kenobi – Lucas's love for old Japanese philosophy showed when he was coming up with the name for one of the most famous mentors of all time. 'obi' in Japanese stand for the stash used to tie a kimono, 'wan' is presumably derived from the respectful Japanese honorific address 'san' and 'ken' is Japanese word for a sword.

C-3PO – The droid is named after a post office (PO) at reference C3 in George Lucas's hometown.

R2-D2 – The abbreviation comes from 'reel 2, dialog track 2' which was overheard by Lucas during the editing of his previous film, *American Graffiti* (1973).

As Levý says, "Proper noun can be translated as long as its value lies only in meaning" (Levý, 116). The current translation shall incorporate Czech translation of proper nouns known to people familiar with *Star Wars*, due to the source material being very well-known. The film has been translated into Czech three times. In 1991, 1997 and 2011. For the purposes of this thesis the Česká televize's 1997 translation by Zdenek Sirový and Soňa Bubníková has been selected, because nowadays it is more readily

available for comparison than the original Czech translation from 1991. The 2011 translation, on the other hand, does not deal with the translation of proper nouns in a way that would prove useful for the purposes of this thesis, as it leaves most of the names in their original English form.

Examples:

English:	1997 translation:	2011 translation:
Stormtrooper	Voják Říše	Stormtrooper
Rebel	Povstalec	Rebel
Darth Vader	Darth Vader	Darth Vader
Death Star	Hvězda Smrti	Hvězda Smrti
Galactic Empire	Galaktická Říše Zla	Galaktické Impérium

(Star Wars Episode IV: A New Hope, 38:02, 00:59, 07:13, 01:13, 01:08)

In case of the Galactic Empire, it has been decided to use the translation “Říše”, however in direct speech, the longer version “Galaktická Říše” was used so as not to draw similarities to any real historical names.

Examples:

- **Stormtroopers** stun Princess Leia (17)
- **Vojáci Říše** omráčí Princeznu Leiu. (17)
- The time when men did battle to the grave, // The time before the **Empire** rul'd supreme, (52)
- Kdy muži umírali na bitevních polích, // Než se k moci dostala **Galaktická Říše zla**, (52)

3.1.2 Archaic language

Doescher's aim at mimicking the style and language of Elizabethan drama made it quite challenging to translate. The aim at first was to find a compromise between using

archaic language in a similar manner and making it accessible and easy to read and understand. According to the translation theory

If today's writer wrote a novel happening in the 13th century, the characters would not be speaking in old Bohemian language, but – if he decided to do it at all – he would create his own historical style, which would not be a naturalistic copy of the language of the time the novel takes place, but would evoke the atmosphere through newer means (Levý 83, 84).

The use of archaic language was the most prominent on the use of *-th*, *-st* suffixes to indicate the third person singular.

The final solution to this issue was using more archaic versions of verbs and *participial phrases* when possible, and the same thing with adjuncts. The science fiction background of the story proved to be more helpful in terms of keeping the translation contemporary.

Examples:

- Thine innocent appearance **doth** disguise //A heart with revolution at its core. (22)
- Váš nevinný vzhled jen **ukrývá** srdce, jež bije pro povstání. (22)
- It **seemeth** much of Fortune thou hast known. (42)
- **Zdá se**, že jsi měl velké štěstí. (42)
- We're **doomed**. //The princess **shall have** no escape this time! // I fear this battle **doth portend** the end // Of the Rebellion. O! What misery! (13)
- Jsme **ztraceni**. //Princezna tentokrát **dozajista** neunikne! //Mám strach, že tato bitva **znamená** konec //Povstání. Ó! Jaká tragédie! (13)

Another use of archaisms is in 2nd person singular: *Thou*, *thee*, *thy* and *thine*.

Example:

- I'll wager she // Will die ere she tells **thee**. (24)
- Předpokládám, že // Zemře, pokud **Vám** to nepoví. (24)

3.1.3 Deliberate omission

As Dagmar Knittlová argues, the translation process may include “either addition of more information, [...] or omission of information that the reader would find redundant” (Knittlová, 80). Omission was used only once in the text, specifically with the name Kessel that was deemed to be unnecessary, as it never appears in the text again, has no connection to the rest of the text and the ‘spice mines’ themselves are self-explanatory enough to get the meaning across.

Example:

- The **Kessel spice mines** whence no droid returns—
- Do **dolů na koření**, odkud se žádný droid nevrátil—

3.1.4 Addition

Knittlová says that “especially in case of names unknown to the reader, the translators add a general name that helps putting it into the desired classification.” (Knittlová, p. 82). According to Levý neither excessive use of explanation nor simplification should be used, and following this, additional information was added only in two cases to better explain the names (Levý, 58).

Examples:

- Well. Speak’st thou **Bocce**? (34)
- Nuže. Mluvíš **jazykem Boče**? (34)
- The glow of bright **Coruscant** doth not match // The vital warmth this soothing oil brings me. (39)
- Ani záře **planety Coruscant** se nerovná // Nezbytnému teplu, které mi přináší tento utišující olej. (39)

3.1.5 Expressions typical for Shakespeare

A few of expressions from the text required a more inventive manner of translation to maintain as much of the original meaning as possible. These were mostly archaic words

and in one case a clear homage to one of the most famous quotes of Shakespeare's: All the world's a stage. To translate these, the Czech translations of the play *Hamlet* as translated by Josef Jiří Kollar and the play *Troilus and Cressida* translated by Josef Václav Sládek and Antonín Klášterský were consulted. In the case of the word *o'erthrown*, it was crucial to find a word similar to the meaning of the sentence in Czech to get the correct message across. In the second case, the translation of *Troilus and Cressida* leaves the expression *Fie* the same, but writes it with more Czech spelling. Finally, with the famous quote about the world being the stage, here in comparison to a star, or a galaxy, the translation stays true to the original quote, omitting the final rhyme. Unlike Shakespeare's quote, however, the final line of Act One ends on a more hopeful note. While Shakespeare compares the world to a stage and reduces the people living in it merely to actors playing their given parts, Doescher leaves Luke hoping for something greater and beyond what he knows so far.

Examples:

- My circuitry o'erloads, my mind's **o'erthrown!** (14)
- Mé obvody jsou přetíženy, můj duch **zlomen!** (14)
- But unto Tosche Station would I go, // And there obtain some pow'r converters.
Fie! (35)
- **Fí!** Já zamířit chtěl ke stanici Tosche, // Pro měniče proudu! (35)
- Those oft-repeated words of my mate Biggs // I do believe—that **all the world's a star.** // Beyond that heav'nly light I shall fly far! (56)
- Věřím slovům svého přítele Biggse // Že celý svět je **hvězda.** // A já se vydám daleko za její nebeský svit! (56)

3.2 Syntactic aspect

3.2.1 Functional sentence perspective

Functional sentence perspective is a theory largely developed by The Prague Linguistic Circle, dealing for example with communicative dynamism and theme and rheme in a sentence. Knittlová sums up the implications of this theory for translation as follows: “English has a relatively fixed word order [...] The Czech language has more possibilities how to use its more flexible word order” (Knittlová 96, 97). It is up to the translator to identify the most important part of the original sentence and place it accordingly in the translation.

Examples:

- The case of dust contamination which // Befalls me mighty is, and renders me // Unable—**I’ll be sworn**—to move at all! (39)
- Jsem zamořen takovým množstvím prachu, // Že se —**přisáhám**— // Sotva dokážu pohnout! (39)
- With all we have been through, amaz’d am I // We yet **our good condition keep**, what with // Rebellion and its hurly-burly ways. (42)
- Jsem překvapen, že po všem, čím jsme si prošli, // **Jsme v tak dobrém stavu**, i přes to, // Jak hrbolaté jsou cesty Povstání. (42)

3.2.2 Participle

Participle in English is used to describe two actions carried out by the same agent that are happening simultaneously. This can be translated into the Czech Language as a subordinate clause, or another main clause, or by the use of the Czech *přechodník*. In the case of this translation, the participle was only used in the stage directions.

Examples:

- *Enter* STORMTROOPERS, **searching**. *Enter* PRINCESS LEIA, **holding a blaster**. (17)
- *Vstoupí* VOJÁCI ŘÍŠE, **a hledají**. *Vstoupí* PRINCEZNA LEIA, **držíc blaster**. (17)
- *Enter* DARTH VADER, **carrying** REBEL LEADER I *by the neck, and* STORMTROOPERS. (15)
- *Vystoupí* DARTH VADER, **svírajíce** VŮDCE POVSTALCŮ 1 *pod krkem, a* VOJÁCI ŘÍŠE. (15)

3.3 Poetry

As has already been mentioned, the poetry used in the original text was one of the most challenging parts to translate. Again, to mimic the style of William Shakespeare, Ian Doescher chose to go with the metric rhyme of iambic pentameter.

According to Levý, blank verse is the most important form of poetry used in Czech translations mainly because it is easily comprehensible to a wider audience (Levý, 300). He goes on to point out the differences: “In the English verse [...] the syntactic division is the most important. On the other hand, in Czech the contrast between rising and falling start of the verse is the most important for the typology of blank verse” (Levý, 301). English and Czech blank verses differ in flow and the place of stress. One example of original Czech blank verse is Karel Hynek Mácha’s *Máj* (1836). However, Martin Hilský says that

Mácha’s *Máj* is clearly a literary language, a poetic language, it is not everyday language, whereas English blank verse is much closer to the spoken language. [...] Therefore, blank verse in English is much more natural, for example it corresponds with our breathing, which is incredibly important in theatre (Hilský, 2015).

As Levý says “The basic unit in prose is rather a complex thought (expressed by complex sentences), whereas in verse it is usually a motif (expressed by an image, for example)” (Levý, 203). Following this, the focus was on the message of the verses rather

than its form, in part due to author's limited experience with translating poetry. The result was keeping the meaning and rhymes, using the alternating rhyme (abab) instead of focusing on the rhythm and stress of syllables.

Examples:

- CHORUS Now climb the meta pair into the **pod**,
Which shooteth from the ship like laser **blast**.⁷⁰
And to the planet's face, as straight as **rod**,
The capsule takes the droids by power **vast**. (20)
- CHORUS Do modulu teď šplhá kovová **dvojice**,
Ten jako střela z lodi **vyletí**.⁷⁰
A rychlostí signální **světlice**,
Je unášen k tváři **planety**. (20)

4 CONCLUSION

The aim of this bachelor thesis was to find and identify the most challenging aspects of translating the play *William Shakespeare's Star Wars: Verily, a New Hope* by Ian Doescher into Czech and elaborating on the differences and obstacles. The first part explains the link between the source materials and offers a brief introduction into the theory of translation. The practical part of the thesis is a side-by-side translation of the play.

The theoretical part is divided into three sections. The first deals with the lexical aspect of the translation, specifically with proper nouns and their origin, archaic language, deliberate omission and addition and expressions typical for Shakespeare. Syntactic aspect deals with functional sentence perspective and participles. The third part explains the use of poetry in the text and the manner in which that segment of the translation was executed.

The most significant challenge proved to be the translation of the rhymed parts. Even though I was aware of the risk, I originally planned to translate the rhymed parts as faithfully as possible and using the correct type of metric line. This intention however, later proved to be beyond the scope of this thesis, and I had to pivot towards focusing only on rhyming the lines.

The other difficult part was the archaic language, which I tried to mimic by using Czech *přechodník* and old versions of nouns and verbs where possible, as well as word order.

This thesis can be expanded further as a diploma thesis or a translation project. Further study of translation of Ian Doescher's books would benefit from deeper analysis of blank verse and its translation into Czech. Preserving of stressed and unstressed syllables would help to keep the translation closer to the original. An attempt to translate the work to mimic the style of a specific Czech translator would also be possible.

5 WORKS CITED

Primary source

Doescher, Ian, *William Shakespeare's Star Wars: Verily, A New Hope*, Quirk Books, 2013.

Secondary sources

Levý Jiří, and Jettmarová Zuzana. *Umění překladu*. Apostrof, 2013. Translated and paraphrased by Karolína Kabešová

Knittlová Dagmar. *K Teorii i Praxi překladu*. Univerzita Palackého, 2000. Translated and paraphrased by Karolína Kabešová

Hrdlička Milan. *Překladatelské miniatury*. Univerzita Karlova v Praze, 2014. Translated and paraphrased by Karolína Kabešová

Internet and digital sources

Star Wars Episode IV: A New Hope, Directed by George Lucas, performances by Mark Hamill, Carrie Fisher, Anthony Daniels, James Earl Jones. Lucasfilm Ltd., 1977

Star Wars Epizoda IV: Nová Naděje, Directed by George Lucas, performances by Mark Hamill, Carrie Fisher, Anthony Daniels, James Earl Jones. Lucasfilm Ltd., 1977, translated by Zdenek Sirový, Soňa Bubníková, Tvůrčí skupina Josefa Petráska, studio Budíkov ve spolupráci s S Pro Alfa, 1995

Shakespeare, William. *Hamlet*, 1999, PDF by W3.org

<https://www.w3.org/People/maxf/XSLideMaker/hamlet.pdf>

Shakespeare, William. *Hamlet*, 2016, PDF by Masarykova Univerzita E-Learning, Translated by Martin Hilský

<https://is.muni.cz/el/1421/podzim2016/ESB404/um/HAMLET.pdf>

Shakespeare, William. *Hamlet*, 2011, PDF by Městská knihovna v Praze, Translated by Josef Václav Sládek <https://web2.mlp.cz/koweb/00/03/54/32/10/hamlet.pdf>

Shakespeare, William. *Troilus a Kressida*, PDF by Masarykova Univerzita E-Learning, Translated by Josef Václav Sládek and Antonín Klášterský.
https://is.muni.cz/el/1422/jaro2014/MV202K/Sladek__TC.pdf

Shakespeare, William. *Hamlet, Princ Dánský*, PDF by Masarykova Univerzita Filozofická Fakulta, Translated by Josef Jiří Kolar.
http://www.phil.muni.cz/kapradi/hotove_texty/Kolar_Ham.pdf

“Dabingforum.cz”. *Dabingforum.cz*, 2008,
<https://dabingforum.cz/viewtopic.php?f=3&t=504>

Babbel, John-Eric Jordan. “The real-world origins of the names and languages in ‘Star Wars’” *Businessinsider.com.au*, 17 December 2015, <https://businessinsider.com.au/star-wars-linguistic-origins-2015-12>, Accessed 12 February 2020.

Hilský, Martin. “Martin Hilský ve dvaceti minutách Radiožurnálu”, by Karolína Koubová, *Radiozurnal.rozhlas.cz*, 2 December 2015,
<https://radiozurnal.rozhlas.cz/martin-hilsky-ve-dvaceti-minutach-radiozurnalu-6246093>, Accessed 10 April 2020

Náhlíková, Martina. “*Martin Hilský – překlady Williama Shakespeara*“. Plzeň, 2014. Maturitní práce. Gymnázium Františka Křižíka a základní škola, s.r.o.

Koubová, Karolína. “Překládat Shakespeara, to je trochu anarchie, uznává Martin Hilský”, *Radiozurnal.rozhlas.cz*, 2 December 2015,
<https://radiozurnal.rozhlas.cz/prekladat-shakespeara-je-trochu-anarchie-uznava-martin-hilsky-7185511>, Accessed 02 May 2020

“Aktuálně.cz”. *Aktualne.cz*, 2014, <https://www.aktualne.cz/wiki/osobnosti/zaslouzili-umelci/josef-vaclav-sladek/r~ab604294432111e4b6a30025900fea04/>, Accessed 02 May 2020